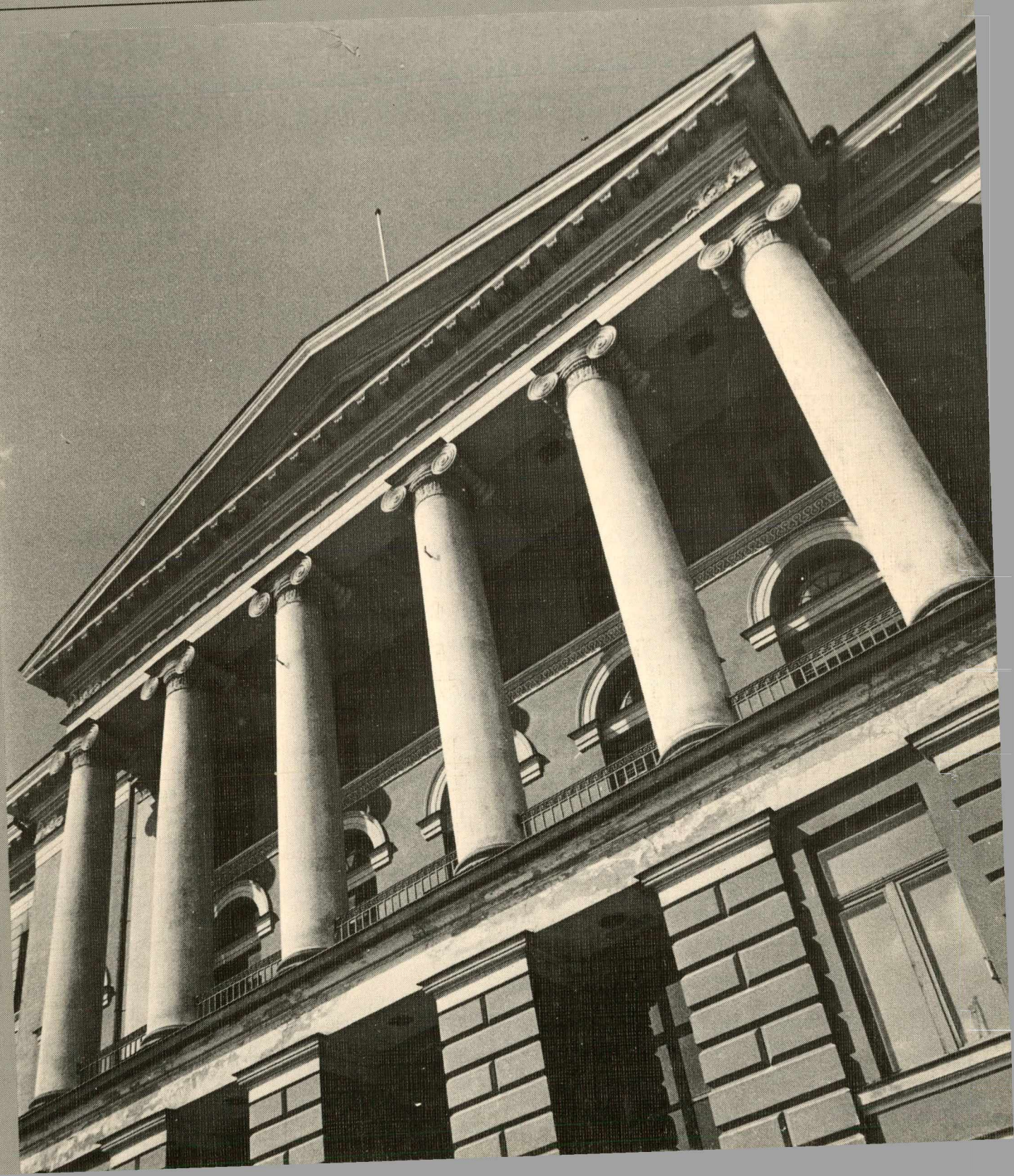

Korkeakoulut 1986

Korkeakoulut 1986

28.4.1988

Tiedustelut

Tilastokeskus
Koulutus-tilastotoimisto
Korkeakoulutilasto
Irja Blomqvist
Puh. (90) 580 01
(90) 173 41 toukokuusta 1988

Lisätietoja

Tilastokeskuksesta on saatavissa yksityiskohtaisempia tietoja korkeakouluopiskelijoista ja korkeakouluissa suoritetuista tutkinnoista.

Aikaisemmat vastaavat julkaisut

Tilastotiedotukset KO 1986:5
KO 1987:2

Julkaisujen myynti

Tilastokeskus
PL 504, 00101 HELSINKI
Puh. (90) 173 41

Korkeakoulut (tuote nro 9156)

Koulutus ja tutkimus -sarja:	1988:3	Korkeakouluissa suoritettut tutkinnot 1987 (maaliskuu)
	1988:5	Korkeakoulut 1986 (huhtikuu)
	1988:	Korkeakouluhenkilöstö 1987 (huhtikuu)
	1988:	Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 1988 (joulukuu)
	1988:	Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1988 (joulukuu)
	1988:	Korkeakoulut 1987 (joulukuu)

Kansikuva: Mikko Nurmi
ISSN 0784-8242
= Koulutus ja tutkimus
ISSN 0785-0689
Helsinki 1988

Sisältö

	Sivu
Tiivistelmä	4
Summary: Higher Education 1986	5
1. Johdanto	6
2. Hakeneet ja hyväksytyt 1986	7
3. Opiskelijat syyslukukaudella 1986	10
4. Opintojen keskeyttäminen	19
5. Lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot	21
6. Opettajien virat ja toimet 1986	31
7. Sotilasalan korkeakoulut 1986	32
 Liitetaulukot	
1. Korkeakouluihin hakeminen ja hyväksyminen sekä uudet korkeakouluopiskelijat opintoaloittain syyslukukausina 1985 ja 1986	34
2. Korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 opintoaloittain	35
3. Korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 korkeakouluittain	36
4. Uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 opintoaloittain	37
5. Uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 korkeakouluittain	38
6. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 opintoaloittain	39
7. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 korkeakouluittain	40
8. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 opintoaloittain sukupuolen mukaan	41
9. Korkeakouluopiskelijat korkeakoulun sijaintiläänin ja korkeakoulun mukaan sekä korkeakoulun sijaintiläänistä kotoisin olevien opiskelijoiden osuudet syyslukukaudella 1986	42
10. Perustutkintoa syyslukukaudella 1986 suorittavat opiskelijat kirjoillaoloajan mukaan opintoaloittain	44
11. Korkeakouluissa lukuvuosina 1980/81 - 1985/86 suoritettut tutkinnot korkeakouluittain	45
12. Korkeakouluissa lukuvuosina 1983/84 - 1985/86 suoritettut tutkinnot opintoaloittain	46
13. Korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot opintoalan ja tutkinnon asteen mukaan	47
14. Naisten osuus korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritetuista tutkinnoista opintoalan ja tutkinnon asteen mukaan	48
15. Korkeakouluopettajien virat ja toimet 31.12.1986 korkeakoulun mukaan	49

Tiivistelmä

Korkeakouluja on 20, joista kolme on taidealan korkeakouluja. Korkeakouluissa oli syyslukukaudella 1986 opiskelijoita yhteensä 96 000. Määrä on 4 % suurempi kuin edellisenä syyslukukautena. Myös uusien opiskelijoiden määrä kasvoi 4 %:lla. Uusia opiskelijoita kirjoitettiin korkeakouluihin 13 300.

Kaikista opiskelijoista oli naisia noin puolet, jatko-opiskelijoista 41 %.

Joka kymmenes 20 - 24-vuotias opiskelee korkeakouluissa, naisista miehiä useampi.

Korkeakouluissa suoritettiin lukuvuonna 1985/86 kaikkiaan 9 000 tutkintoa, mikä on 6,5 % vähemmän kuin edellisenä lukuvuonna.

Opiskelijamäärän kasvu ja tutkintojen määrän väheneminen ovat seurausta tutkintokenteen muuttamisesta ja opintojen viivästyttämisestä. Tutkinnonuudistuksen yhteydessä alempia korkeakoulututkintoja lakkautettiin tai muutettiin perustutkintotasoisiksi. Tämä näkyy perustutkintoa alempien tutkintojen määrän laskuna ja perustutkintojen määrän kasvuna.

Jatkotutkintoja (lis., tri) suoritettiin lukuvuonna 1985/86 yhteensä 680, mikä on 4 % enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Licensiaatin tutkinnon suorittaneiden keski-ikä oli 33,8 vuotta ja väitelleiden 37 vuotta.

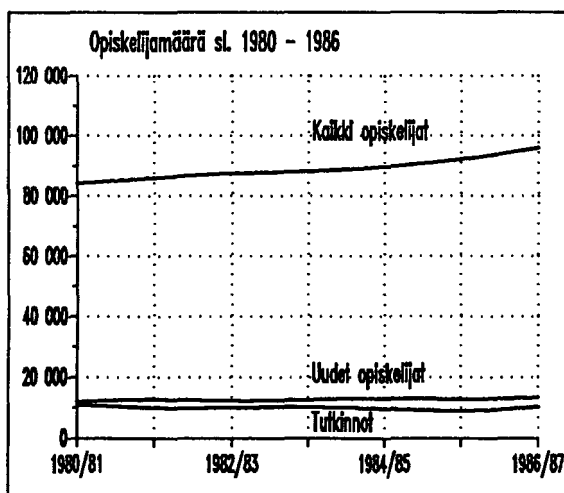
Hieman yli puolet kaikista tutkinnoista oli naisten suorittamia. Jatkotutkinnoista naisten suorittamia oli 30 %.

Arviolta joka 7. opiskelija keskeyttää opintonsa kuuden ensimmäisen opintovuoden aikana. Keskeyttämisluvut vaihtelevat huomattavasti opintoaloittain. Tutkinnonuudistuksen myötä eivät keskeyttämiset ole lisääntyneet, mutta sen sijaan opinnot näyttävät joillakin aloilla pidentyneen.

Perustutkintojen suorittaminen kestää koulutusalaista riippuen keskimäärin 6 - 8 vuotta.

Korkeakoulut sl. 1986

Korkeakouluja	20
Valintakokeisiin osallistumisia	45 621
Hyväksymisiä	18 161
Uusia opiskelijoita	13 349
Opiskelijoita kaikkiaan	95 987
Suoritettuja tutkintoja (lv. 1985/86)	9 011
Opettajien virkoja ja toimia	7 425

Summary: Higher Education 1986

The system of higher education consists of 20 institutions of higher education. Ten of these institutions are universities that consist of several faculties, there are three universities of technology, three schools of economics and business administration, and the College of Veterinary Medicine. Also the three art academies can be included in this group.

In the autumn term 1986, the number of students in higher education was some 96 000, of which about 13 300 were new entrants.

Half of the students in higher education are women, but the distribution varies from one discipline to another.

In the academic year of 1985/86, there were taken 9 011 degrees (of these 51 per cent were women). There were taken 366 licentiate degrees (32 per cent women) and 317 doctorates (28 per cent women).

The total number of university teachers was some 7 400.

Students in the autumn term 1986 and examinations passed in academic year 1985/86 in higher education according to the ISCED 1) classification

Field of study	Number of students in the autumn term 1986				Number of examinations in the ac. year 1985/86	
	total	females	of which new entrants	total	of which postgrad.	
14 Education science and teacher training	11 102	7 861	2 027	1 472	1 020	11
18 Fine and applied arts	1 691	914	244	135	146	-
22 Humanities	16 668	12 535	2 113	1 594	1 011	72
26 Religion and theology	1 658	744	190	93	116	12
30 Social and behavioural science	9 692	5 767	990	596	853	75
34 Commercial and business administration	11 845	5 439	1 723	820	1 228	23
38 Law	4 074	1 707	480	222	499	20
42 Natural science	8 383	3 995	1 268	603	969	165
46 Mathematics and computer science	5 180	1 525	820	231	459	48
50 Medical science and health-related	6 230	4 175	904	664	1 038	113
54 Engineering	14 437	1 962	2 012	342	1 128	107
58 Architecture and town planning	1 466	593	127	63	125	4
62 Agriculture, forestry and fishery	2 890	1 337	357	169	353	29
66 Home economics	175	163	21	19	23	2
84 Mass communication, documentation	280	150	46	26	24	-
89 Other and not specified	216	98	27	14	19	2
Total	95 987	48 965	13 349	7 063	9 011	683

1) Unesco: International Standard Classification of Education

1. Johdanto

Tässä julkaisussa on tietoja 20 korkeakoulun opiskelijamääristä, keskeyttämisistä, korkeakouluihin hakemisesta, suoritetuista tutkinnoista sekä opettajien virkojen ja toimien lukumääristä. Tilastoon eivät sisälly avoin korkeakouluopetus, erilliset täydennyskoulutuskurssit eikä Sibelius-Akatemian nuorisokoulutus. Sotilasalan korkeakoulujen koulutus esitellään erikseen omassa luvussaan.

Korkeakoulut syyslukukausina 1981 - 1986						
	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Opiskelijoita yhteensä	86 026	87 488	88 242	89 716	92 230	95 987
Ensijaisia hakemuksia	86 047	85 844	87 512	86 828	81 388	74 750
Valintakokeisiin osallistumisia	46 506	46 947	46 530	48 053	47 658	45 621
Hyväksymisiä	17 972	17 609	17 375	17 150	17 710	18 161
Uusia opiskelijoita	12 700	12 269	12 628	13 104	12 815	13 349
Suoritettuja tutkintoja 1)	9 985	10 056	10 183	9 640	9 011	
Opettajien virkoja ja toimia	6 471	6 618	6 938	7 109	7 169	7 425

1) Tutkintojen määrä ilmoitettu syyslukukautta vastaavalta lukuvuodelta (esim. syyslukukauden 1985 kohdalla lv. 1985/86 suoritettut tutkinnot)

Korkeakouluopiskelijoiden määrä on viimeisten vuosikymmenten aikana jatkuvasti kasvanut. Vuoteen 1960 verrattuna syyslukukauden 1986 opiskelijamäärä on kasvanut lähes nelinkertaiseksi. 1960-luvulla korkeakouluopiskelijoiden määrä kasvoi vuodessa keskimäärin 10 %, 1970-luvulla lähes 4 %. 1980-luvulla opiskelijamäärän kasvu on pääasiassa seurausta tutkintorakenteen muuttamisesta ja opintojen viivästymisestä. Uusien opiskelijoiden määrä ei nimittäin ole oleellisesti kasvanut ja tutkintoja suoritettiin uusien opiskelijoiden lukumäärää vähemmän.

Korkeakouluissa suoritettujen tutkintojen määrän kasvu 1960-luvulla oli yli 10 % vuodessa. 1970-luvun lopulla tutkintojen määrä alkoi vähetä. Vähenemiseen vaikutti tutkinnonuudistuksen aiheuttama välitutkintojen asteittainen poisjääminen. Lukuvuonna 1985/86 suoritettujen tutkintojen määrä oli 6,5 prosenttia pienempi kuin edellisellä lukuvuonna.

2. Hakeneet ja hyväksytyt 1986

Vuonna 1986 joka neljäs ensisijaisen hakemuksen jättänyt hyväksyttiin korkeakouluun.

Taulukko 1. Korkeakouluihin hakeminen ja hyväksyminen sekä uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986

	Ensisijaisia hakemuksia	Valintakokeisiin osallistumisia	Hyväksymisiä	Uusia opiskelijoita
1981	86 047	46 506	17 972	12 700
1982	85 844	46 947	17 609	12 269
1983	87 512	46 530	17 375	12 628
1984	86 828	48 053	17 150	13 104 1)
1985	81 388	47 658	17 710	12 815
1986	74 750	45 621	18 161	13 349

1) Svenska social- och kommunalhögskolan liitettiin syyslukukauden 1984 alusta Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan, mistä on seurauksena syyslukukauden 1984 uusien opiskelijoiden suuri määrä. Kun em. muutos otetaan huomioon, saadaan syyslukukauden 1984 uusien opiskelijoiden määräksi noin 12 830 opiskelijaa.

Korkeakouluissa haetaan valintayksikköön. Valintayksikkönä voi olla korkeakoulu, tiedekunta, koulutusohjelma, koulutusohjelmaryhmä, suuntautumisvaihtoehto, tutkinto tai pääaine. Valintajärjestelmät vaihtelevat yksiköittäin.

Ensisijaisten hakemusten ja valintakokeisiin osallistumisten määrästä ei voi suoraan päätellä todellisia hakijamääriä, koska sama henkilö voi esiintyä pyrkijänä useammassa valintayksikössä.

Hyväksymisillä tarkoitetaan valintayksikköön hyväksytyjen määrää 15.9. tilanteen mukaan. Sama henkilö voi tulla hyväksytyksi useampaan valintayksikköön. Opetusministeriön vuonna 1983 tekemän päällekkäishakuselvityksen mukaan korkeakouluihin pääsee noin kolmasosa hakeneista.

Hyväksymisten lukumääriin sisältyvät myös yli aloituspaikkamäärien hyväksytyt. Runsaasti aloituspaikkojen ylitäyttöä esiintyy luonnontieteellisellä alalla. Vuonna 1986 kirjoittautui luonnontieteelliseen koulutukseen uusia korkeakouluopiskelijoita 39 % hyväksymistapausten määrästä.

Liitetaulukossa 1 on esitetty korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt sekä uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1985 ja 1986 opintoaloittain.

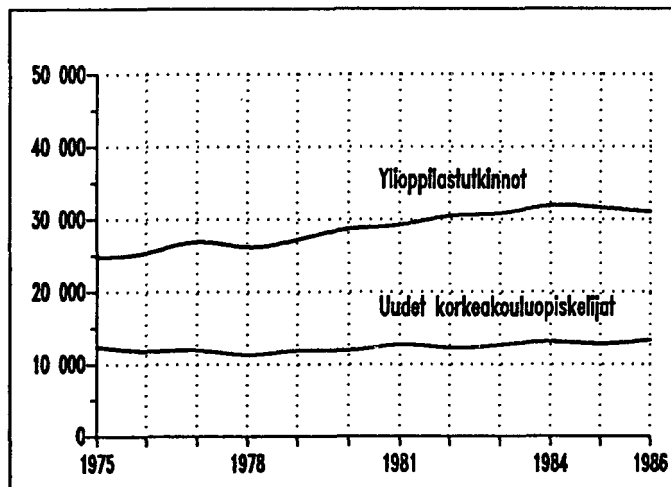
Arviolta 13 % korkeakouluun ylioppilasvuotenaan

Hyväksytyistä ja opintonsa aloittaneista vain osa on saman vuoden ylioppilaita. Vuonna 1985 opintonsa aloittaneista 12 800 opiskelijasta saman vuoden ylioppilaita oli joka kolmas eli 4 200. Kun vuoden 1985 ylioppilaita oli yhteensä 31 600, tarkoittaa tämä sitä, että noin 13 % ylioppilaaiksi kirjoittaneista aloitti korkeakouluopinnot samana vuonna.

Ylioppilasvuotenaan korkeakouluopinnot aloittaneiden määrä on jatkuvasti vähentynyt. Vuoden 1975 ylioppilasta pääsi vielä 24 % samana vuonna korkeakouluun.

Korkeakouluihin pääsy on vaikeutunut, koska korkeakoulupaikoista on kilpailemassa yhä useampi aikaisemmin kirjoittanut ylioppilas uusien ylioppilaiden lisäksi.

Kuvio 1. Ylioppilastutkinnot 1975 - 1986 ja uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1975 - 1986

Ylioppilasikäluokasta sijoittuu runsaan viiden vuoden aikana 80 % joihinkin jatko-opintoihin. Korkeakouluihin pääsee ylioppilasta viiden vuoden kuluessa 36 %.

Hyväksytyistä 2 % ei-ylioppilaita

Valtioneuvoston vahvistamassa korkeakoululaitoksen kehittämissuunnitelmassa suositellaan, että ylioppilastutkintoa suorittamattomien osuus eri alojen sisäänotosta olisi 5 - 15 %. Käytännössä ei-ylioppilaiden osuus on kuitenkin jäänyt huomattavasti pienemmäksi. Vuonna 1986 hyväksytyistä noin 2 % oli ei-ylioppilaita.

Pääsy korkeakouluihin alueellisesti tasoittunut

Opiskelemaan pääsyssä ilmenevien alueellisten erojen selvittämiseksi laskettiin eri alueilta kotoisin olevien uusien opiskelijoiden osuudet vastaavasta ikäluokasta. Ikäryhmäksi valittiin 19 - 20-vuotiaat, koska yli puolet syyslukukauden 1986 uusista opiskelijoista oli sen ikäisiä.

19 - 20-vuotiaiden uusien opiskelijoiden osuus samanikäisestä väestöstä oli 4,8 %. Osuus samanikäisestä väestöstä vaihteli 4:stä 5 %:iin lääneittäin.

Vain Ahvenanmaan maakunnasta kotoisin olevien uusien opiskelijoiden osuus jäi alle 4 %:n. Toisaalta Ahvenanmaalta kotoisin olevat ylioppilaat hakeutuvat muita ylioppilaita useammin Ruotsiin jatko-opintoihin.

Taulukko 2. 19 - 20-vuotiaat uudet korkeakouluopiskelijat kotiläänin mukaan suhteessa läänin vastaavan ikäiseen väestöön syyslukukausina 1982 ja 1986

Opiskelijan kotilääni	Uusia opiskeli- joita yhteensä		Näistä 19 - 20-vuotiaita yhteensä		osuus läänin vast. ikäisestä väestöstä %	
	1982	1986	1982	1986	1982	1986
Uudenmaan	3 341	3 764	1 591	1 799	4,9	5,3
Turun ja Porin	1 612	1 820	919	961	4,3	4,6
Ahvenanmaa	35	34	21	23	3,3	3,3
Hämeen	1 570	1 747	848	858	4,2	4,3
Kymen	780	725	463	428	4,3	4,3
Mikkelin	472	533	253	306	3,5	5,0
Pohjois-Karjalan	456	424	256	247	4,1	4,7
Kuopion	639	675	337	353	3,9	4,5
Keski-Suomen	604	626	338	342	4,2	4,7
Vaasan	1 038	1 115	600	697	4,3	5,1
Oulun	1 063	1 174	589	643	3,8	4,7
Lapin	492	553	248	287	3,2	4,3
Ulkomaat	167	159	11	18	-	-
Yhteensä	12 269	13 349	6 474	6 962	4,2	4,8

Vuodesta 1982 ovat korkeakouluihin päässeiden osalta alueelliset erot kaventuneet. Pohjois-Suomesta ja Mikkelin läänistä kotoisin olevien uusien opiskelijoiden osuus muihin nähden on noussut, kun taas esimerkiksi uusmaalaisen uusien opiskelijoiden suhteellinen osuus muihin nähden on pienentynyt.

3. Opiskelijat syyslukukaudella 1986

Korkeakouluopiskelijoita koskevat tiedot perustuvat korkeakouluilta kerättyihin opiskelijakohtaisiin ilmoittautumistietoihin. Tilastossa on tiedot kaikista syyslukukauden 1986 aikana ilmoittautuneista opiskelijoista. Syyslukukaudeksi katsotaan 1.8. ja 31.12. välinen aika.

Korkeakouluopiskelijoilla tarkoitetaan tässä julkaisussa varsinaisia eli tutkintoon tähtäävässä koulutuksessa olevia opiskelijoita. Myös erillisiä opettajan kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat on laskettu varsinaisiksi opiskelijoiksi.

Niiltä osin kuin opiskelijoilla ei ole ilmoittautumisvelvollisuutta tiedot puuttuvat. Esimerkiksi jatko-opiskelijoiden tarkkaa lukumäärää ei tiedetä, koska jatko-opiskelijoilla ei ole tarkasti määriteltyä velvollisuutta ilmoittautua korkeakoulun opiskelijaksi.

Sama opiskelija voi olla samanaikaisesti kirjoilla useammassa korkeakoulussa. Korkeakoulun sisällä opiskelija on laskettu vain kerran.

Uusilla korkeakouluopiskelijoilla tarkoitetaan tässä korkeakoulun kannalta uusia opiskelijoita eli korkeakouluun uusina kirjoittautuvia opiskelijoita.

Opiskelijoita kaikkiaan 96 000, uusia 13 300

Taulukko 3. Korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1977 - 1986

Syyslukukausi	Kaikki opiskelijat		Uudet opiskelijat	
	yhteensä	muutos edellisestä syyslukukaudesta %	yhteensä	muutos edellisestä syyslukukaudesta %
1977	81 903		11 939	
1978	82 422	+ 0,6	11 317	- 5,2
1979	83 461	+ 1,3	11 887	+ 5,0
1980	84 176	+ 0,9	11 929	+ 0,4
1981	86 026	+ 2,2	12 700	+ 6,5
1982	87 488	+ 1,7	12 269	- 3,4
1983	88 242	+ 0,9	12 628	+ 2,9
1984	89 716	+ 1,7	13 104	+ 3,8 1)
1985	92 230	+ 2,8	12 815	- 2,2
1986	95 987	+ 4,1	13 349	+ 4,2

1) Kun otetaan huomioon, että Helsingin yliopistoon syksyllä 1984 liitettyssä Svenska social- och kommunalhögskolan -yksikössä oli todellisuudessa syksyllä 1984 noin 80 uutta opiskelijaa (kaikki 350 opiskelijaa olivat uusia Helsingin yliopiston kannalta), on uusien opiskelijoiden määrä jokseenkin samansuuruinen syyslukukausina 1984 ja 1985. Ilman Svenska social- och kommunalhögskolan -yksikön vanhoja opiskelijoita oli syyslukukauden 1984 uusien opiskelijoiden määrä noin 12 830.

Syyslukukaudella 1986 oli opiskelijoita 4 % enemmän kuin edellisenä syyslukukautena. Myös uusien opiskelijoiden määrä nousi 4 %.

1980-luvulla tapahtunut opiskelijoiden kokonaismäärän kasvu on seurausta tutkintorakenteen muuttamisesta sekä opintojen viivästymisestä.

Liitetaulukoista 2 - 5 voi nähdä, että opiskelijamäärä on kasvanut nimenomaan aloilla, joilta lakkautettiin alemmat korkeakoulututkinnot (esim. hum. kand., luonnont. kand.) tai muutettiin ne perustutkintotasoisiksi (esim. ekonomi) tai joilla yleensä opiskellaan pitkään. Esimerkiksi humanistisen ja liikuntatieteellisen alan opiskelijoita on vuosikymmenen alkua huomattavasti enemmän, vaikka uusia opiskelijoita on aloittanut aikaisempaa vähemmän.

Oikeustieteitä lukemaan kirjoittautui syyslukukaudella 1986 yhteensä 480 uutta korkeakouluopiskelijaa, mikä on 14 % pienempi määrä kuin syksyllä 1981. Kaikkien oikeustieteitä opiskelevien määrä on kuitenkin pysynyt samansuuruisena.

Hammaslääketieteelliselle alalle otettavien opiskelijoiden määrää on koko 1980-luvun pienennetty ja se näkyy myös alan kokonaisopiskelijamäärän laskuna. Hammaslääketieteitä opiskeli syksyllä 1986 12 % vähemmän kuin vuosikymmenen alussa.

1980-luvulla on aloituspaikkoja lisätty eniten teknillistieteelliseen koulutukseen. Uusien opiskelijoiden määrä on kasvanut 23 % syksystä 1981 syksyyn 1986.

Runsas 17 % opiskelee teknillisiä tieteitä

Opiskelijamäärältään suurimmat tutkintoasetusten mukaiset opintoalat syyslukukaudella 1986 olivat seuraavat:

	% kaikista opiskelijoista
- humanistinen koulutus	18,6
- teknillistieteellinen koulutus	17,3
- luonnontieteellinen koulutus	14,1
- yhteiskuntatieteellinen koulutus	10,5
- kauppateieteellinen koulutus	10,3

Liitetaulukossa 6 on esitetty syyslukukauden 1986 opiskelijat opintoaloittain.

Suhteellisesti eniten edelliseen syyslukukauteen nähden opiskelijamäärä kasvoi terveydenhuollon koulutuksessa. Terveydenhuollon alalla alkoivat uudet opettajankoulutusohjelmat Helsingin, Turun ja Oulun yliopistoissa. Myös taidealojen opiskelijamäärät kasvoivat selvästi edelliseen vuoteen nähden.

Jatko-opiskelijoiden määrä kasvanut

Syyslukukaudella 1986 oli jatko-opiskelijoita eli lisensiaatin tutkintoa (ei lääket., hammaslääket. ja eläinlääket. lis.) ja tohtorin tutkintoa/arvoa ja ammatillista jatkotutkintoa (erikoislääkäri ja erikoishammaslääkäri) suorittavia opiskelijoita yhteensä 8 440. Määrä on 18 % suurempi kuin edellisellä syyslukukautena.

Todellinen jatkotutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärä on vielä suurempi. Tarkkaa lukumäärää ei saada tilastoitua, koska jatko-opiskelijoilla ei ole samanlaista ilmoittautumisvelvollisuutta kuin perustutkintoa opiskelevilla.

Viime vuosina korkeakoulut ovat aikaisempaa enemmän edellyttäneet myös jatko-opiskelijoilta ilmoittautumista (esim. Tampereen yliopisto). Tämä järjestely on osaksi vaikuttamassa määrän kasvuun. Toisaalta jatkotutkintoa suorittavien määrää lisäävät nuorten korkeakoulujen jatko-opiskeluikään varttuneet opiskelijat. Myös korkeakoulujen pyrkimykset tehostaa tutkijakoulutusta ovat saattaneet lisätä jatko-opintoihin hakeneiden ja hyväksytyjen määrää.

Taulukko 4. Ilmoittautuneet jatko-opiskelijat syyslukukausina 1978 - 1986

Syyslukukausi	Jatko-opiskelijoita yhteensä	Muutos edellisestä syyslukukaudesta %	Jatko-opiskelijoita kaikista opiskelijoista %
1978	5 288		6,4
1979	5 390	+ 1,9	6,5
1980	5 454	+ 1,2	6,5
1981	5 661	+ 3,8	6,6
1982	6 200	+ 9,5	7,1
1983	6 262	+ 1,0	7,1
1984	6 857	+ 9,5	7,6
1985	7 163	+ 4,5	7,8
1986	8 440	+17,8	8,8

23 % jatkotutkintoa suorittavista opiskelee teknillisiä tieteitä ja 21 % luonnontieteitä.

Liitetaulukossa 7 on esitetty jatko-opiskelijat korkeakouluittain ja liitetaulukossa 8 opintoaloittain syyslukukaudella 1986.

Naisopiskelijoita puolet

Kaikista korkeakouluopiskelijoista on naisia puolet (syksyllä 1986 osuus oli 51 %). Naisten osuus uusista opiskelijoista on hieman suurempi kuin osuus kaikista opiskelijoista, syksyn 1986 uusista opiskelijoista oli naisia 53 %. Jatkotutkintoa suorittavien naisopiskelijoiden lukumäärä on kasvanut vuodesta 1975 yli 13 prosenttiyksiköllä, syksyllä 1986 jatko-opiskelijoista oli 41 % naisia.

Taulukko 5. Naisten osuus opiskelijoista syyslukukausina 1975, 1980 - 1986

Syyslukukausi	Kaikista opiskelijoista naisia %	Uusista opiskelijoista naisia %	Jatko-opiskelijoista naisia %
1975	49,9	51,6	27,8
1980	49,6	52,3	35,9
1981	50,2	54,8	37,1
1982	50,3	52,0	38,6
1983	50,4	52,4	38,1
1984	50,5	53,2	38,4
1985	50,6	53,0	39,2
1986	51,0	52,9	41,1

Liitetaulukossa 8 on esitetty naisopiskelijoiden osuudet opintoaloittain syyslukukaudella 1986. Naisopiskelijoiden osuus oli pienin teknillistieteellisellä opintoalalla, 16 % kaikkien opiskelijoiden määrästä oli naisia. Suurimmat naisopiskelijoiden osuudet olivat terveydenhuollon (94 %) ja farmasian (84 %) koulutuksessa. Myös humanistisen, eläinlääketieteellisen, psykologian ja kasvatustieteellisen opintoalan opiskelijoista oli yli 70 % naisia.

Myös jatko-opiskelijoista oli naisten osuus pienin teknillistieteellisellä opintoalalla (14 %).

Ruotsinkielisiä opiskelijoita 8 %

Syyslukukauden 1986 korkeakouluopiskelijoista 8 % (7 633) ilmoitti äidinkielen ruotsin. Koko väestöstä oli ruotsinkielisiä 6,1 %.

Ruotsinkielisten opiskelijoiden osuus vastaa valtioneuvoston hyväksymää korkeakoulujen aloituspaikkasuositusta. Suosituksen mukaan aloituspaikoista 8 % eli noin 1 000 paikkaa varataan ruotsinkieliseen koulutukseen.

Ruotsinkielisten opiskelijoiden määrä vaihtelee huomattavasti opintoaloittain. Syyslukukaudella 1986 kauppatieteellisen alan opiskelijoista joka viides oli ruotsinkielinen. Yhteiskuntatieteellisen ja teologisen koulutuksen

opiskelijoista oli ruotsinkielisiä noin 10 %. Sen sijaan esimerkiksi lääketieteellisillä aloilla ruotsinkielisten opiskelijoiden osuus oli alhainen, noin 3 %.

Taulukko 6. Korkeakouluopiskelijat äidinkielen mukaan syyslukukausina 1978, 1980, 1982, 1984 ja 1986

Äidinkieli	1978 %	1980 %	1982 %	1984 %	1986 %
Suomi	91,2	91,4	91,6	91,2	91,2
Ruotsi	8,1	7,9	7,7	7,9	7,9
Muu	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9
Yhteensä	100,0 (82 422)	100,0 (84 176)	100,0 (87 488)	100,0 (89 716)	100,0 (95 987)

Ulkomaalaisia opiskelijoita 1 %

Syyslukukauden 1986 korkeakouluopiskelijoista oli 1,1 % ulkomaan kansalaisia. 16 % ulkomaalaisista opiskelijoista oli Pohjoismaista ja 31 % muista Euroopan maista.

Taulukko 7. Ulkomaalaiset korkeakouluopiskelijat kotimaanosan mukaan syyslukukausina 1978, 1980, 1982, 1984 ja 1986

Maanosa	1978	1980	1982	1984	1986
Eurooppa	305	308	360	439	501
Pohjoismaat	94	78	107	148	175
Ruotsi	68	56	79	99	125
Norja	10	11	10	22	16
Tanska	10	8	11	12	16
Islanti	6	3	7	15	18
Muut Euroopan maat	211	230	253	291	326
Aasia	91	114	131	168	177
Afrikka	86	75	92	170	180
Pohjois-Amerikka	85	77	75	118	120
Etelä-Amerikka	34	30	26	24	20
Australia	3	3	4	7	4
Tuntematon	1	3	2	3	22
Yhteensä	605	610	690	929	1 024

Yleensä ulkomaalaiset hyväksytään opiskelijoiksi tavanomaisten valintamenetelyjen sekä aloituspaikkakiintiöiden ulkopuolella.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus oli pieni esimerkiksi Ruotsiin verrattuna, jossa syyslukukaudella 1983 perustutkintoa opiskelevista korkeakouluopiskelijoista noin 6 % oli ulkomaalaisia. Suurimman ulkomaalaisten opiskelijoiden ryhmän muodostivat Suomen kansalaiset, joita ulkomaalaisista opiskelijoista oli 32 % (3 363). Määrä vastaa esimerkiksi Joensuun yliopiston kaikkien opiskelijoiden määrää. Lisäksi Ruotsin jatko-opiskelijoista oli 14 % ulkomaalaisia.

Joka toinen opiskelee kotiläänissään

Korkeakoulupolitiikan tavoitteena on ollut, että koulutusmahdollisuudet jakautuvat mahdollisimman tasaisesti väestömäärään nähden.

Alueellisia eroja esiintyy, kun verrataan korkeakouluopiskelijoiden jakautumaa väestön alueelliseen jakautumiseen. Etelä-Suomen johtoasema muihin alueisiin nähden on selvä. Väestöstä oli vuonna 1986 noin 24 % uusmaalaisia, mutta Uudenmaan läänin korkeakouluissa opiskeli kaikista opiskelijoista 43 %. Vastaavat luvut Lapin läänissä olivat: 4 % väestöstä asui Lapissa, jonka alueen korkeakoulussa opiskeli 1 % opiskelijoiden kokonaismäärästä.

Sen sijaan uusien opiskelijoiden läänittäiset osuudet ovat lähempänä aloitusikäisen ikäluokan jakautumaa.

Taulukko 8. Korkeakouluopiskelijoiden ja väestön jakautuminen eri lääneihin syyslukukaudella 1986

Opiskelu- lääni	Kaikki opiskelijat läänissä %	Väestö läänissä %	Uudet opiskeli- jat lää- nissä %	19 - 20- vuotiaat läänissä %
Uudenmaan	43,1	24,4	37,0	23,4
Turun ja Porin	15,4	14,5	14,5	14,2
Ahvenanmaa	-	0,5	-	0,5
Hämeen	13,8	13,8	13,8	13,5
Kymen	2,0	6,9	2,7	6,9
Mikkelin	0,8	4,2	1,5	4,2
Pohjois-Karjalan	3,2	3,6	3,9	3,6
Kuopion	2,4	5,2	3,2	5,4
Keski-Suomen	7,0	5,0	8,7	5,0
Vaasan	2,7	9,0	3,7	9,3
Oulun	8,4	8,8	9,1	9,5
Lapin	1,2	4,1	1,9	4,5
Yhteensä % lkm	100,0 (95 987)	100,0 (4 925 644)	100,0 (13 349)	100,0 (146 134)

Lisäksi koulutustarjontaa tarkasteltaessa on syytä muistaa, että koulutusaloittaiset opiskelupaikat jakautuvat eri tavoin maan eri osiin.

Tasapainottumista on kuitenkin tapahtunut 1960-lukuun nähden, jolloin Uudenmaan läänin korkeakouluissa opiskeli kaikista opiskelijoista noin 63 %.

Uusia korkeakouluja perustettaessa on lähtökohtana ollut ajatus, että korkeakoulut rekrytoivat suuren osan opiskelijoistaan omalta vaikutusalueeltaan.

49 % syyslukukauden 1986 uusista korkeakouluopiskelijoista aloitti opintonsa kotiläänissään (ks. liitetaulukko 9). Pääkaupunkiseudun korkeakoulujen uusista opiskelijoista keskimäärin 60 % oli uusmaalaisia. Myös Turun korkeakoulut sekä Oulun yliopisto rekrytoivat noin puolet opiskelijoistaan oman lääninsä alueelta. Keski- ja Itä-Suomen korkeakoulujen vastaavat luvut olivat 20 - 40 %.

Korkeakoululaitoksen voi kuitenkin kokonaisuutena katsoa palvelevan suhteellisen hyvin eri alueilta kotoisin olevien opiskelumahdollisuuksia. Eri alueilta korkeakoulutukseen ohjautuneiden osuuksissa ei esiinny suuria eroja, ks. s. 9.

Opiskelijat keskimäärin 25-vuotiaita

Korkeakouluopiskelijoiden keskimääräinen ikä syyslukukaudella 1986 oli 25,2 vuotta (mediaani). Korkeakouluopintonsa aloittaneiden keskimääräinen ikä oli 20,9 vuotta.

Taulukko 9. Korkeakouluopiskelijat iän mukaan syyslukukaudella 1986

Ikä	Kaikki opiskelijat		Uudet opiskelijat	
	yhteensä	%	yhteensä	%
- 18	136	0,1	135	1,0
19	4 068	4,2	3 891	29,2
20	6 780	7,1	3 071	23,0
21	8 125	8,5	2 056	15,4
22	9 110	9,5	1 100	8,2
23	9 375	9,8	613	4,6
24	8 697	9,0	421	3,2
25 - 29	28 022	29,2	1 069	8,0
30 -	21 674	22,6	993	7,4
Yhteensä	95 987	100,0	13 349	100,0

Korkeakouluopiskelijat ovat vanhentuneet. Syksyllä 1978 30-vuotiaita tai sitä vanhempia opiskelijoita oli 17,3 %, syyslukukaudella 1986 tämän ikäisiä oli 22,6 %.

Noin puolet syyslukukauden 1986 uusista opiskelijoista oli 19 - 20-vuotiaita.

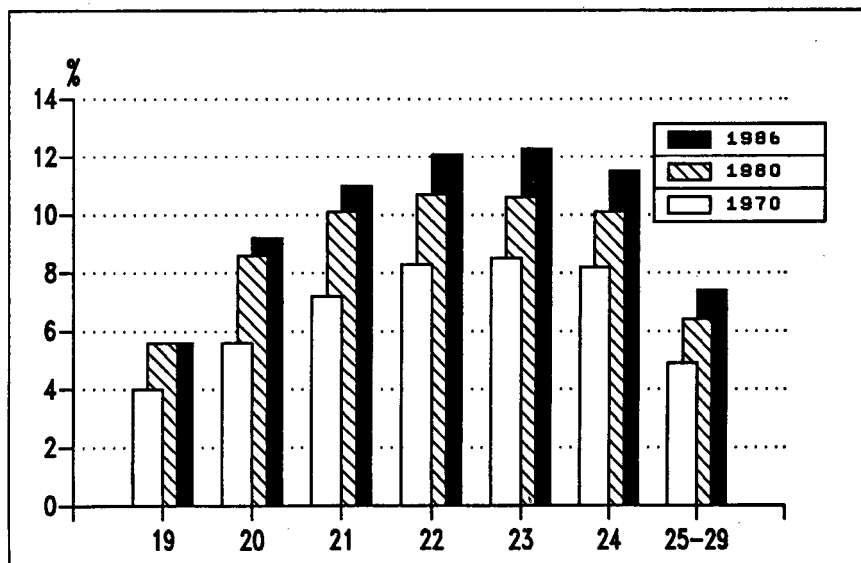
20 - 24-vuotiaista 11 % korkeakouluissa

20 - 29-vuotiaiden korkeakouluopiskelijoiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on syyslukukaudesta 1970 syyslukukauteen 1986 kasvanut 6,4 prosentista 9,3 prosenttiin.

Syyslukukaudella 1986 korkeakouluopiskelijoiden osuus koko maan vastaavan ikäisestä väestöstä oli 19-vuotiaiden ikäryhmässä 5,6 %, 20 - 24-vuotiaiden ikäryhmässä 11,2 % ja 25 - 29-vuotiaiden ikäryhmässä 7,4 %.

Nuoremmissa ikäryhmissä olivat naisten osuudet miesten lukuja suuremmat. 20 - 24-vuotiaista miehistä opiskeli korkeakouluissa 10,3 %, naisista 12,2 %. 25 - 29-vuotiaista miehistä oli korkeakouluissa opiskelevia 7,6 %, naisista 7,2 %.

Kuvio 2. Korkeakouluopiskelijoiden osuus väestöstä eräissä ikäryhmissä syyslukukausina 1970, 1980 ja 1986

Joka viides opiskellut perustutkintoa yli 7 vuotta

Syyslukukauden 1986 korkeakouluopiskelijoista perustutkintoa opiskeli kaikkiaan 80 916. Opiskeluvuoden mukaan perustutkintoa opiskelevat jakaantuivat seuraavasti:

opiskeluvuosi	%
1. - 5.	63,9
6. - 7.	17,0
8. - 9.	7,6
10. -	<u>11,5</u>
	100,0

Luvut kuvaavat kirjoillaoloaikaa eli brutto-opiskeluaikaa. Opiskeluvuosiin sisältyvät läsnä- ja poissaololukukaudet.

Liitetaulukossa 10 on esitetty perustutkintoa syyslukukaudella 1986 suorittavat opiskelijat kirjoillaoloajan mukaan opintoaloittain.

12 % syyslukukauden 1986 perustutkintoa opiskelevista oli ollut korkeakoulussa kirjoilla yli 9 vuotta. Yhteiskuntatieteellisen alan opiskelijoista joka viides oli opiskellut yli 9 vuotta. Kauan kirjoilla olleita oli myös humanistisella ja psykologian opintoalalla. Pitkään opiskelleiden osuus oli pienin eläinlääketieteellisellä, hammaslääketieteellisellä ja musiikin alalla.

Tarkemman kuvan opiskelun etenemisestä saa, kun tarkastellaan tiettyinä vuosina opintonsa aloittaneiden opintojen kulkua. Tähän paneudutaan seuraavassa luvussa.

4. Opintojen keskeyttäminen

Arviolta joka 7. opiskelija keskeyttää

Kuudenteen opiskeluvuoteen mennessä opintonsa keskeyttää noin 10 % opiskelijoista ja kahdeksanteen mennessä noin 13 %. Keskeyttäminen on yleisintä heti ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen.

Opetusministeriön kanssa yhteistyössä on Tilastokeskuksessa laadittu tilastot syyslukukausina 1975, 1977, 1979 ja 1981 korkeakouluissa opiskelunsa aloittaneiden opintojen kulusta.

Opintonsa aloittanut on laskettu keskeyttäneeksi, jos hän ei ole ilmoittautunut missään korkeakoulussa eikä ole myöskään suorittanut mitään tutkintoa. Keskeyttäneiksi lasketuista osa voi vielä palata opiskelemaan ja suorittaa tutkinnon. Toisaalta opintojaan jatkavista osa vielä keskeyttää.

Keskeyttämistä on tarkasteltu vain korkeakoululaitoksen kannalta. Osa keskeyttäneistä jatkaa opintojaan korkeakoululaitoksen ulkopuolella esimerkiksi keskiasteen oppilaitoksissa.

Keskeyttäminen vaihtelee suuresti opintoaloittain (ks. taulukko 10).

Taulukko 10. Eräillä opintoaloilla opintonsa aloittaneista kuudenteen opiskeluvuoteen mennessä keskeyttäneet, %

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Opintonsa 6. opiskeluvuoteen mennessä keskeyttäneet, %		
	sl. 1975 aloitt.	sl. 1977 aloitt.	sl. 1979 aloitt.
Teologinen	13,7	10,3	5,5
Humanistinen	17,9	17,2	19,2
Liikuntatieteellinen	17,2	20,0	18,5
Yhteiskuntatieteellinen	9,5	11,3	10,1
Oikeustieteellinen	4,1	2,9	1,7
Kauppätieteellinen	9,0	7,6	8,4
Luonnontieteellinen	11,5	13,5	13,2
Maatalous-metsätieteellinen	4,6	3,3	4,2
Teknillistieteellinen	4,0	7,8	7,8
Diplomi-insinöörin opinnot	4,0	8,2	8,3
Arkkitehdin opinnot	3,4	1,9	0,9
Lääketieteellinen	1,7	2,8	0,9
Hammaslääketieteellinen	0,5	1,5	2,9
Eläinlääketieteellinen	4,8	-	2,2

Eniten keskeyttivät opiskelijat, jotka olivat aloittaneet opiskelun humanistisella ja liikuntatieteellisellä alalla. Keskeyttäneitä oli kuudenteen opintovuoteen mennessä 17 - 20 %.

Keskimääräistä enemmän keskeyttäneitä oli myös luonnontieteellisellä ja yhteiskuntatieteellisellä alalla aloittaneissa.

Vähiten keskeyttämisiä tapahtuu lääketieteellisillä ja oikeustieteellisellä alalla.

Humanistisiin opintoihin kirjoittautuneiden osalta ovat keskeyttäneiden määrät lisääntyneet. Syksyllä 1975 aloittaneista 18 % keskeytti opinnot kuudenteen opiskeluvuoteen mennessä, syksyllä 1979 aloittaneista 19 %. Myös teknillistieteellisellä alalla ovat keskeyttämiset selvästi yleistyneet vuodesta 1975.

Tutkinnonuudistus ei erityisesti näy ainakaan opintojen alkuvaiheen keskeyttämisinä. Syksyllä 1981 opintonsa aloittaneet, jotka kaikki opiskelevat uuden tutkintojärjestelmän mukaan, keskeyttivät opintojen alkuvaiheessa keskimäärin vähemmän kuin syksyjen 1975, 1977 ja 1979 aloitusryhmät.

Myös Ruotsissa on selvitetty korkeakouluopiskelijoiden keskeyttämistä. Ruotsin korkeakoulutilastojen mukaan noin 13 % opiskelijoista keskeyttää opintonsa neljän vuoden kuluessa opintojen aloittamisesta. Keskeyttäminen vaihtelee koulutusalan ja koulutuksen pituuden mukaan.

5. Lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot

Korkeakouluissa suoritettuja tutkintoja koskeva tilasto on laadittu korkeakoulujen ilmoittamien tietojen pohjalta. Korkeakouluilta kerättiin tiedot 1.8.1985 ja 31.7.1986 välisenä aikana suoritetuista tutkinnoista.

Tutkinnoiksi on katsottu kaikki korkeakouluissa suoritettut ylempät kandidaattitutkinnot eli perustutkinnot, ylempää kandidaattitutkintoa alemmat tutkinnot sekä jatkotutkinnot. Jatkotutkintoihin on luettu lisensiaattitutkinnot ja hyväksytyt tohtorinväitöskirjat. Lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen lisensiaattitutkinnot on laskettu ylempiin kandidaattitutkintoihin. Tutkintoihin ei ole laskettu erilliset aineenopettajan kasvatustieteelliset opinnot suorittaneita. Tilastossa eivät ole myöskään mukana Taideteollisen korkeakoulun koulutuskeskuksessa suoritettut tutkinnot lukuvuodesta 1984/85 lähtien.

Tutkintoja 9 000

Korkeakouluissa suoritettiin lukuvuonna 1985/86 tutkintoja ja hyväksyttiin tohtorinväitöskirjoja yhteensä 9 011, mikä on 6,5 % vähemmän kuin edellisellä lukuvuonna.

Korkeakoulujen tutkinnonuudistuksen yhteydessä tutkintorakenne muuttui siten, että alempia korkeakoulututkintoja lakkautettiin (esim. hum. kand., luonnont. kand.) tai muutettiin perustutkintotasoisiksi (esim. ekonomi). Tämä näkyi 1980-luvulla perustutkintoa alempien tutkintojen määrän laskuna ja vastaavasti perustutkintojen määrän kasvuna. Lukuvuonna 1985/86 suoritettiin yhteensä 6 591 perustutkintoa, mikä on vajaat 2 % enemmän kuin edellisellä lukuvuonna.

Taulukko 11. Korkeakouluissa suoritettut tutkinnot lukuvuosina 1970/71, 1975/76 ja 1980/81 - 1985/86

Lukuvuosi	Tutkintoja yhteensä	Tutkinnoista naisten suorittamia, %
1970/71	8 344	47,2
1975/76	11 741	50,7
1980/81	11 018	53,3
1981/82	9 985	52,8
1982/83	10 056	52,8
1983/84	10 183	52,9
1984/85	9 640	53,1
1985/86	9 011	50,7

Naisten suorittamien tutkintojen määrä oli lukuvuonna 1985/86 kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotista pienempi.

Pääkaupunkiseudun korkeakouluissa suoritettiin kaikista tutkinnoista 44 % (ks. liitetaulukko 11) ja jatkotutkinnoista 52 %. Jatkotutkinnoista suoritettiin 38 % Helsingin yliopistossa.

Taulukko 12. Korkeakouluissa suoritettut tutkinnot koulutusasteen mukaan lukuvuosina 1980/81 - 1985/86

Koulutusaste 1)	1980/81	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Keskiaste 2)	44	39	34	47	-	-
Alin korkea-aste	674	522	542	491	480	184
Alempi kandidaattiaste	4 250	3 484	3 100	2 527	2 015	1 553
Ylempi kandidaattiaste	5 340	5 311	5 738	6 428	6 487	6 591
Tutkijakoulutus	710	629	642	690	658	683
Yhteensä	11 018	9 985	10 056	10 183	9 640	9 011

1) Koulutusaste perustuu Tilastokeskuksen koulutusluokitukseen (Tilastokeskuksen käsikirjoja nro 1, 31.12.1986).

2) Tutkintojen lukumääriin eivät sisälly Taideteollisen korkeakoulun koulutuskeskuksen tutkinnot lukuvuodesta 1984/85 lähtien.

Teknillistieteellisiä tutkintoja eniten

Opintoaloittain tarkasteltuna lukuvuonna 1985/86 suoritettiin tutkintoja eniten teknillistieteellisellä opintoalalla, yhteensä 1 406 tutkintoa, ja toiseksi eniten luonnontieteellisellä opintoalalla, yhteensä 1 298 tutkintoa. Noin kaksi kolmannesta kaikista tutkinnoista suoritettiin seuraavilla opintoaloilla:

opintoala	tutkintoja yhteensä	osuus kaikista tutkinnoista %
- teknillistieteellinen	1 406	15,6
- luonnontieteellinen	1 298	14,4
- kasvatustieteellinen	1 141	12,7
- humanistinen	1 048	11,6
- kauppatieteellinen	932	10,3

Teknillistieteellisten tutkintojen määrä oli 11 % suurempi kuin lukuvuonna 1980/81. Jatkotutkintoja teknillistieteellisellä alalla suoritettiin 8 % vuosikymmenen alkua enemmän.

Liitetaulukossa 13 on esitetty lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot opintoalan ja tutkinnon asteen mukaan.

Jatkotutkintojen määrä kasvanut

Korkeakouluissa suoritetuista tutkinnoista lukuvuonna 1985/86 oli 8 % jatkotutkintoja (683). Jatkotutkintoja suoritettiin 4 % edellistä lukuvuotta enemmän.

Jatkotutkintoihin (tutkijakoulutus) on laskettu lisensiaattitutkinnot ja hyväksytyt tohtorinväitöskirjat. Lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen lisensiaattitutkinnot on luettu ylempiin kandidaattitutkintoihin. Tilastossa ei erotella uusimuotoisen tohtorin tutkinnon suorittaneita. Kaikkien tohtoreiden osalta on tilastoon laskettu hyväksytyt väitöskirjat huolimatta siitä, onko väitöskirja hyväksytty arvoa vai tutkintoa varten.

Tohtorin tutkintoon voi edetä joko suoraan perustutkinnosta tai suorittamalla ensin lisensiaatin tutkinnon.

Lisensiaatintutkintoja suoritettiin eniten luonnontieteellisellä (33 %) ja teknillistieteellisellä (24 %) opintoalalla. Tohtoreiksi väitelleitä oli eniten lääketieteellisellä (29 %) ja luonnontieteellisellä (24 %) alalla. (Ks. liitetaulukko 13.)

Perustutkinnoista 62 % uusimuotoisia

Korkeakoulujen tutkinnonuudistus toteutettiin kokonaisuudessaan vuosina 1975 - 1981.

Uuteen tutkintojärjestelmään siirryttäessä asetettiin kullakin opintoalalla takaraja, johon asti aiemmin opintonsa aloittaneet saivat opiskella vanhan järjestelmän mukaan. Myöhäisin aikaraja oli vuosi 1986, joka koski vuonna 1980 uuteen järjestelmään siirtyneitä koulutusaloja. Yksittäinen opiskelija on voinut saada määräaikaan pidennyksen, mikä merkitsee, että siirtymäkaudesta on käytännössä tullut pidempi.

Lukuvuonna 1985/86 suoritetuista ylemmistä kandidaattitutkinnoista 62 % oli uuden tutkintojärjestelmän mukaan suoritettuja perustutkintoja (ks. liitetaulukko 13).

Naisten osuus jatkotutkinnoista kasvanut

Naiset suorittavat korkeakouluissa selvästi miehiä enemmän perustutkintoa alempia tutkintoja. Lukuvuonna 1985/86 suoritetuista alimman korkea-asteen tutkinnoista yli puolet oli naisten suorittamia. Alemman kandidaattiasteen tutkinnoista yli kaksi kolmasosaa oli naisten suorittamia.

Taulukko 13. Naisten osuus korkeakouluissa suoritetuista tutkinnoista koulutusasteen mukaan lukuvuosina 1976/77 ja 1981/82 - 1985/86

Koulutusaste 1)	1976/77	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Keskiaste 2)	100,0	71,8	64,7	59,6	-	-
Alin korkea-aste	76,0	74,9	72,9	78,0	78,8	53,3
Alempi kandidaattiaste	60,7	64,8	66,4	67,0	68,1	69,1
Ylempi kandidaattiaste	40,2	45,7	46,8	48,1	49,1	48,4
Tutkijakoulutus	17,9	26,2	23,7	27,1	27,7	30,0
Yhteensä	52,0	52,8	52,8	52,9	53,1	50,7

1) Koulutusaste perustuu Tilastokeskuksen koulutusluokitukseen (Tilastokeskuksen käsikirjoja nro 1, 31.12.1986).

2) Tutkintojen lukumääriin eivät sisälly Taideteollisen korkeakoulun koulutuskeskuksen tutkinnot lukuvuodesta 1984/85 lähtien.

Noin puolet lukuvuonna 1985/86 suoritetuista perustutkinnoista oli naisten suorittamia. Naisten suorittamien perustutkintojen osuudet olivat suurimmat hoitoaloilla sekä humanistisella ja taideteollisella opintoalalla (ks. liitetaulukko 14). Selvästi vähiten naisten suorittamia perustutkintoja oli teknillistieteellisellä opintoalalla (15 %).

Jatkotutkinnon suorittaneista naisten osuus oli lukuvuonna 1985/86 30 %. Lukuvuodesta 1976/77 on naisten osuus noussut 12 prosenttiyksikköä.

Naisten suorittamien jatkotutkintojen osuus oli lukuvuonna 1985/86 selvästi pienin teknillistieteellisessä koulutuksessa. Teknillistieteellisellä alalla suoritetuista 87 lisensiaatintutkinnosta 12 oli naisten suorittamia ja 40 väitelleestä kolme oli naisia (ks. liitetaulukot 13 ja 14).

Perustutkinnot keskimäärin 28-vuotiaiden suorittamia

Lukuvuonna 1985/86 suoritetuista tutkinnoista 58 % oli 25 - 29-vuotiaiden suorittamia. Perustutkinnon suorittaneiden keski-ikä oli 27,5 vuotta. Puolet jatkotutkinnoista oli 35-vuotiaiden tai sitä vanhempien suorittamia.

Taulukko 14. Korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot koulutusasteen ja tutkinnon suorittajan iän mukaan

Koulutusaste 1)	Tutkintoja yhteensä	Tutkinnon suorittajan ikä					
		yht. %	-24 %	25-29 %	30-34 %	35-39 %	40- %
Alin korkea-aste	184	100,0	21,2	47,2	19,6	6,0	6,0
Alempi kandidaattiaste	1 553	100,0	10,4	45,3	26,6	10,9	6,8
Ylempi kandidaattiaste	6 591	100,0	9,4	66,1	15,9	5,2	3,4
Tutkijakoulutus	683	100,0	0,3	15,7	33,5	26,9	23,6
Lisensiaattitutkinnot	366	100,0	0,5	19,1	40,7	23,0	16,7
Hyväks. väitöskirjat	317	100,0	-	11,7	25,2	31,6	31,5
Yhteensä	9 011	100,0	9,1	58,3	19,2	7,8	5,6

1) Koulutusaste perustuu Tilastokeskuksen koulutusluokitukseen (Tilastokeskuksen käsikirjoja nro 1, 31.12.1986).

Jatkotutkinnon suorittaneiden keski-ikä 35 vuotta

Jatkotutkintoihin on laskettu lisensiaattitutkinnot (lukuunottamatta lääket., hammaslääket., eläinlääket. lis.) ja hyväksytyt tohtorinväitöskirjat. Kaikkien tohtoreiden osalta on tilastoon laskettu hyväksytyt väitöskirjat huolimatta siitä, onko väitöskirja hyväksytty arvoa vai tutkintoa varten.

Lukuvuonna 1985/86 valmistuneiden lisensiaattien keski-ikä oli 33,8 vuotta. Alle 30-vuotiaita oli lisensiaatin tutkinnon suorittaneista 20 %. Nuorimmat heistä olivat 24-vuotiaita.

Tohtoriksi väitelleet olivat keskimäärin 37 vuoden ikäisiä. 12 % väitelleistä oli alle 30-vuotiaita ja 32 % yli 39-vuotiaita. Nuorimmat väitelleet (2 kpl) olivat 25-vuotiaita.

Lukuvuonna 1985/86 suoritetuista jatkotutkinnoista alle 30-vuotiaiden suorittamia oli eniten tekniikan ja luonnontieteiden koulutusosalalla. (Koulutusala on tässä määritelty Tilastokeskuksen koulutusluokituksen perusteella - Tilastokeskuksen käsikirjoja nro 1, 31.12.1986.) Yli 39-vuotiaiden suorittamia jatkotutkintoja oli eniten humanistisessa ja esteettisessä koulutuksessa.

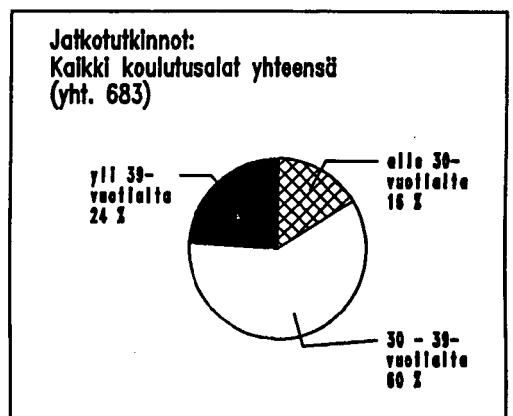
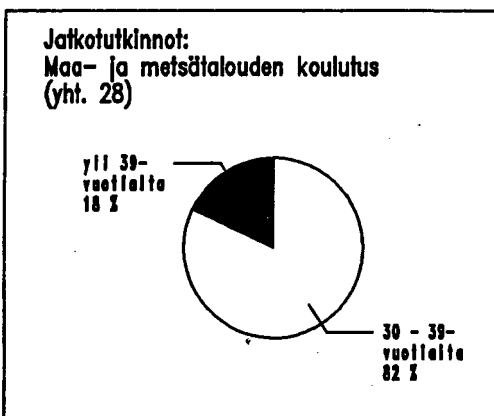
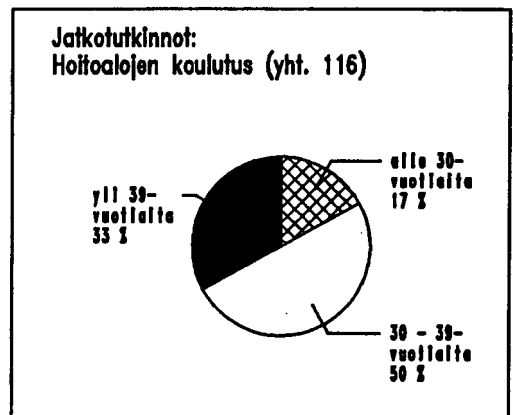
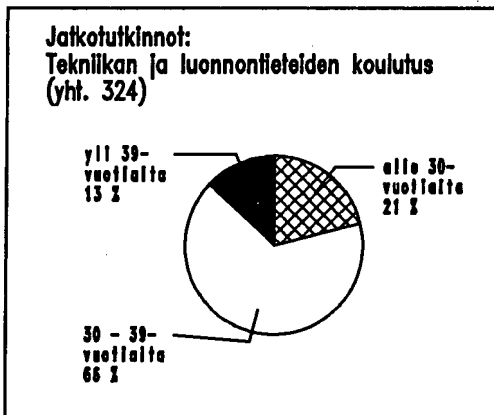
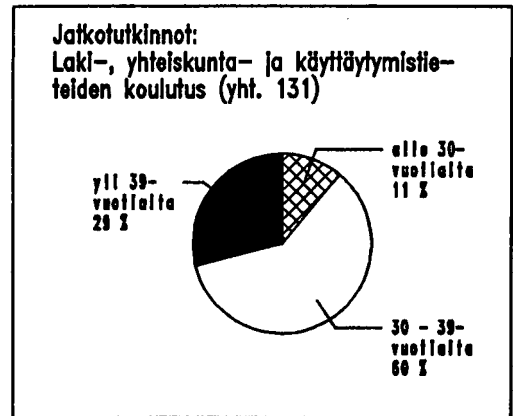
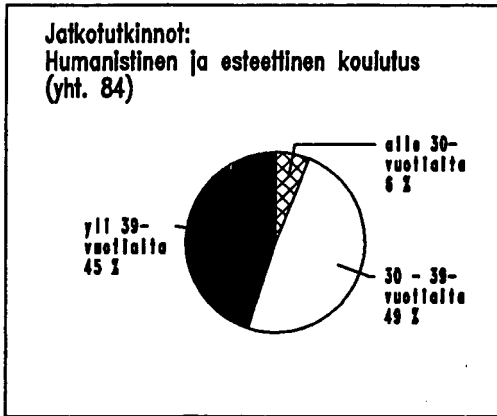
Taulukko 15. Korkeakouluissa lukuvuosina 1980/81 - 1985/86 suoritettut jatko-
tutkinnot tutkinnon suorittajan iän mukaan

Lukuvuosi	Tutkintoja yhteensä	Tutkinnon suorittajan ikä yht.	Tutkinnon suorittajan ikä			
			-29	30-34	35-39	40-
1980/81	710	100,0	17,7	41,0	24,8	16,5
1981/82	629	100,0	17,0	34,2	28,5	20,3
1982/83	642	100,0	17,7	35,5	29,0	17,8
1983/84	690	100,0	17,8	34,8	27,0	20,4
1984/85	658	100,0	13,8	35,3	28,4	22,5
1985/86	683	100,0	16,0	33,5	26,9	23,6

Jatkotutkinnot suoritetaan entistä vanhempina. Yli 39-vuotiaana suoritettujen jatkotutkintojen osuus on viiden viimeisen vuoden aikana ollut kasvussa.

Ruotsissa suoritetaan jatkotutkinnot hieman nuorempina kuin Suomessa. Lukuvuonna 1985/86 oli Ruotsissa väitelleiden keski-ikä 35,5 vuotta ja lisensiaattitutkinnon suorittaneiden 32,5 vuotta. Humanistisella alalla väitelleet olivat vanhimpia ja teknillistieteellisellä alalla väitelleet nuorimpia.

Kuvio 3. Korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritettut jatkotutkinnot koulutusalan ja tutkinnon suorittajan iän mukaan

Tutkintojen suoritusajat pitkiä

Uuteen korkeakoulujen kehittämislakiin vuosille 1988 - 1991 liittyvässä valtioneuvoston päätöksessä edellytetään, että korkeakoulujen perustutkinnot tulisi voida suorittaa täystoimisesti opiskellen 4 - 5 vuodessa.

Tutkintojen suoritusajojen arvioimiseksi on laskettu tutkinnoittain valmistusaikojen mediaanit (mediaani on se muuttujan arvo, jonka sekä ala- että yläpuolelle jää 50 % kaikista tapauksista, eli mediaani katkaisee jakautuman kahteen yhtä suureen ryhmään). Mediaanit on laskettu brutto-opiskeluajoista eli korkeakouluun kirjoihintulosta tutkinnon suorittamiseen. Näin opiskeluajojen pituuksia kuvaavissa luvuissa ovat mukana myös mahdolliset poissaololukaudet. Lisäksi opiskelu on voinut olla osa-aikaista ja esimerkiksi työn ohella tapahtuvaa.

Taulukko 16. Eräiden lukuvuosina 1980/81 - 1985/86 suoritettujen tutkintojen keskimääräisiä suoritusajoja (mediaanit)

Tutkinto	Tutkintojen suoritusajat lukuvuosina					
	1980/81	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Teologian kand.	5,7	5,9	6,1	6,6	6,7	6,3
Fil. kand. (humanist.)	7,8	8,0	8,2	8,0	8,1	8,2
Fil. kand. (kasvatust.)	7,0	8,2	7,3	7,0	7,8	10,0
Kasvatust. kand.	-	-	-	4,2	4,5	4,9
Valtiot. kand.	7,9	7,5	7,4	7,1	7,1	7,6
Yhteiskuntat. kand.	6,0	6,3	6,8	6,9	6,9	6,1
Oikeust. kand.	5,4	5,7	5,7	5,6	5,6	5,8
Kauppat. kand.	5,6	6,3	7,0	9,3	9,3	-
Ekonomi (ylempi)	-	4,5	4,7	5,0	5,2	5,4
Fil. kand. (luonnont.)	7,5	7,5	7,5	7,6	7,8	7,7
Diplomi-insinööri	6,3	6,6	6,7	6,8	6,8	6,9
Arkkitehti	8,7	9,4	9,9	9,3	9,4	10,0
Lääket. lis.	6,0	6,2	6,4	6,4	6,5	6,5

Perustutkintojen suorittamisaika on koulutusalaista riippuen keskimäärin 6 - 8 vuotta. Tutkintojen keskimääräiset suorittamisajat olivat lukuvuonna 1985/86 tutkintonsa suorittaneilla lähes kaikilla opintoaloilla pidemmät kuin lukuvuonna 1980/81 valmistuneilla.

Tutkintojen suoritusajojen mediaanipituuksia tarkasteltaessa on muistettava, että mediaani on laskettu tiettyinä vuonoina valmistuneista. Esimerkiksi lukuvuoden 1985/86 kasvatustieteitä lukeneiden filosofian kandidaattien mediaani muodostuu pitkäksi, koska koko tämä joukko on vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelleita ja aloittanut opiskelun ennen vuotta 1979. Toisaalta taas ekonomien ja kasvatustieteiden kandidaattien kohdalla tilanne on päin-

vastainen. Kaikki nämä tutkinnot suorittaneet ovat valmistuneet suhteellisen nopeasti eikä tarkasteluryhmässä ole mukana hyvin pitkään opiskelleita.

Opetusministeriön kanssa yhteistyössä on Tilastokeskuksessa laadittu tilastot syyslukukausina 1975, 1977, 1979 ja 1981 korkeakouluissa opiskelunsa aloittaneiden opintojen kulusta (vrt. sivut 19 - 20).

Syksyllä 1975, 1977 ja 1979 aloittaneista opiskelijoista runsas kolmasosa suoritti tutkinnon (alemman tai ylemmän kandidaattitutkinnon tai jatkotutkinnon) kuudessa vuodessa. Ylemmän kandidaattitutkinnon tai jatkotutkinnon suoritti kuudessa vuodessa joka neljäs opiskelija.

Tutkinnonuudistuksen myötä on ylemmän kandidaattitutkinnon suorittaneiden osuus kasvanut. Kasvu kohdistuu aloille, joilta tutkinnonuudistuksen yhteydessä lakkautettiin perustutkintoa edeltävät alemmat korkeakoulututkinnot tai muutettiin ne perustutkintotasoisiksi. Vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelleista monet päättivät näihin alempiin tutkintoihin opintonsa.

Kuudessa vuodessa valmistuu suhteellisesti eniten hammaslääketieteellisiin opintoihin kirjoittautuneista, lähes 90 %. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon lukuvuonna 1985/86 suorittaneet olivat olleet keskimäärin 5,4 vuotta korkeakoulussa kirjoilla.

Myös oikeustieteen opiskelijat valmistuvat nopeammin kuin useimpien muiden alojen opiskelijat. Lukuvuoden 1985/86 oikeustieteen kandidaatit olivat olleet opiskelijoina keskimäärin 5,8 vuotta. Oikeustieteisiin kirjoittautuneista valmistuu arviolta 60 % kuudessa vuodessa. Vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelleet valmistuivat hieman nopeammin kuin uusissa koulutusohjelmissa opiskelleet.

Suhteellisen nopeasti muihin verrattuna valmistuvat myös eläinlääketieteen ja lääketieteen opiskelijat.

Hitaimmin opiskelevat arkkitehtiopiskelijat (mediaani 10 vuotta) sekä humanistisia tieteitä lukemaan kirjoittautuneet.

Humanistisen alan filosofian kandidaatin tutkinto suoritetaan keskimäärin runsaan kahdeksan vuoden aikana. Opiskelu on hitaampaa ja keskeyttäminen yleisempää kuin useimmilla muilla aloilla. Kuuden vuoden aikana filosofian kandidaatin tutkinnon suoritti noin 8 % aloittaneista.

Kauppatieteellisellä opintoalalla tutkinnonuudistus alkoi porrastettuna jo vuodesta 1975 alkaen. Uusi tutkintoasetus tuli voimaan vuonna 1978. Vuoden 1979 aloitusryhmästä, jolloin kaikki opiskelivat uudessa tutkintojärjestelmässä, oli kuuden vuoden aikana tutkinnon suorittanut 43 %.

Tutkinnonuudistus on vaikuttanut pidentävästi lääketieteen ja eläinlääketieteen opintoihin. Vanhan tutkintojärjestelmän mukaan opiskelleista selvästi useampi suoritti tutkintonsa kuudessa vuodessa.

Taulukko 17. Kuudessa vuodessa tutkinnon suorittaneiden osuudet eräillä opintoaloilla aloittaneista

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Tutkinnon suorittaneiden osuudet aloittaneista, %		
	sl. 1975 aloitt.	sl. 1977 aloitt.	sl. 1979 aloitt.
Teologinen	45,2	35,3	26,4
Humanistinen	30,7	34,5	40,7
Liikuntatieteellinen	57,6	65,0	35,2
Yhteiskuntatieteellinen	41,1	29,8	33,0
Oikeustieteellinen	65,3	59,0	56,5
Kauppatieteellinen	57,6	50,3	43,0
Luonnontieteellinen	22,7	23,0	31,5
Maatalous-metsätieteellinen	36,3	34,9	25,8
Teknillistieteellinen	27,0	23,4	21,3
Diplomi-insinöörin opinnot	28,7	24,6	22,6
Arkkitehdin opinnot	3,4	5,8	1,8
Lääketieteellinen	64,4	43,1	46,0
Hammaslääketieteellinen	93,6	84,3	87,1
Eläinlääketieteellinen	83,3	69,8	26,7

Taulukko 18. Kuudessa vuodessa ylemmän kandidaattitutkinnon suorittaneiden osuudet eräillä opintoaloilla aloittaneista

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Ylemmän kandidaattitutkinnon suorittaneiden osuudet aloittaneista, %		
	sl. 1975 aloitt.	sl. 1977 aloitt.	sl. 1979 aloitt.
Teologinen	44,2	33,3	25,9
Humanistinen	7,9	7,2	9,3
Liikuntatieteellinen	15,2	17,5	35,2
Yhteiskuntatieteellinen	29,9	25,8	28,4
Oikeustieteellinen	64,4	53,6	54,5
Kauppatieteellinen	19,9	38,3	42,5
Luonnontieteellinen	11,1	9,5	11,9
Maatalous-metsätieteellinen	35,9	33,9	25,8
Teknillistieteellinen	26,6	23,1	21,2
Diplomi-insinöörin opinnot	28,4	24,2	22,5
Arkkitehdin opinnot	2,6	5,8	1,8
Lääketieteellinen	61,2	43,1	45,5
Hammaslääketieteellinen	92,1	84,3	87,1
Eläinlääketieteellinen	83,3	65,1	26,7

6. Opettajien virat ja toimet 1986

Korkeakouluopettajia koskevat tiedot on kerätty korkeakouluilta opintoala- ja virkanimikekohtaisina.

Opettajia koskevissa taulukoissa yksikkönä on opettajan virka tai toimi. Tuntiopetus on muutettu laskennallisiksi opettajanviroiksi.

Korkeakouluopettajien virkojen ja toimien lukumäärä on 1980-luvulla kasvanut melkein viidenneksellä. Vuodesta 1985 kasvu vuoteen 1986 oli 4 %.

Syyslukukaudesta 1982 ovat suhteellisesti eniten lisääntyneet yliassistenttien toimet. Vähennystä on vastaavasti tapahtunut assistenttien toimien osalta, koska niistä on osa muutettu yliassistentin toimiksi.

Taulukko 19. Korkeakouluopettajien virat ja toimet virkanimikeryhmittäin syyslukukausina 1982 - 1986

Virkanimikeryhmä	1982	1983	1984	1985	1986	muutos 1982-86 %
Professorit	856	878	893	920	947	+10,6
Apulaisprofessorit	677	693	709	712	725	+ 7,1
Lehtorit (+opettajat)	1 425	1 481	1 529	1 581	1 636	+14,8
Yliassistentit	225	251	266	291	335	+48,9
Assistentit	1 904	1 888	1 884	1 845	1 827	- 4,0
Tuntiopetus 1)	1 531	1 747	1 828	1 820	1 955	+27,7
Yhteensä	6 618	6 938	7 109	7 169	7 425	+12,2

1) Tuntiopetus on muutettu laskennallisiksi opettajanviroiksi. Tuntiopetuksen rahoitus on jaettu assistenttien vuosipalkkaa ja kalliinpaikanlisää vastaavalla palkkiomäärällä. Vuoden 1986 tuntiopetuksesta irroitettiin lisäksi päätoimisten tuntiopettajien toimet (ks. liitetaulukko 15).

Korkeakouluopettajien virkoja ja toimia oli vuoden 1986 lopussa 7 425. Professorin virkoja oli 947 ja apulaisprofessorin virkoja 725.

Opettajavirkojen ja -toimien hoitajista oli vuonna 1986 naisia noin 29 %. Naisopettajien osuus vaihteli selvästi virkaryhmittäin. Päätoimisista tuntiopettajista naisia oli yli puolet ja lehtoreista 41 %. Professoreista naisia oli 7 % ja apulaisprofessoreista 11 %.

Opetushenkilökunnan lisäksi korkeakouluissa oli muita virkoja ja toimia vuoden 1986 lopussa kaikkiaan 10 450. Suurimman ryhmän muodostivat opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilökunnan virat ja toimet, joita oli 29 %. Osapäiväisen, projekti- yms. tilapäisen henkilökunnan osuus henkilötyövuosina mitattuna oli 17 %.

7. Sotilasalan korkeakoulut 1986

Tilastokeskuksen oppilaitosluokituksen mukaan sotilasalan korkeakouluihin lasketaan Kadettikoulu ja Sotakorkeakoulu.

Sotilasalan perustutkinto on upseerin tutkinto. Käsitettä perustutkinto käytetään sotilasalalla hieman eri merkityksessä kuin muilla koulutusaloilla. Jatkotutkinto on yleisesikuntaupseerin tutkinto.

Vuonna 1986 opiskeli Kadettikoulun upseerin tutkintoon johtavilla kadettikursseilla yhteensä 306 miestä. Sotakorkeakoulun yleisesikuntaupseerikursseilla oli 85 opiskelijaa.

Vuonna 1986 suoritti 92 miestä upseerin tutkinnon Kadettikoulussa. Yleisesikuntaupseereja ei valmistunut.

Liitetaulukot

1. Korkeakouluihin hakeminen ja hyväksyminen sekä uudet korkeakouluopiskelijat opintoaloittain syyslukukausina 1985 ja 1986

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Syyslukukausi 1985			1986		
	Valinta- kokei- siin osallis- tumisia	Hyväksy- misiä	Uusia opiske- lijoita 1)	Valinta- kokei- siin osallis- tumisia	Hyväksy- misiä	Uusia opiske- lijoita 1)
Teologinen	328	215	210	352	215	190
Humanistinen	9 661	2 560	2 079	9 034	2 693	2 165
Taideteollinen	895	108	116	979	117	153
Musiikin	469	150	177	535	151	142
Teatterialan	1 711	52	54	1 138	53	52
Kasvatustieteellinen 2)	4 585	2 251	1 675	4 832	2 163	1 693
Liikuntatieteellinen	528	65	63	513	77	74
Yhteiskuntatieteellinen	4 923	1 379	1 184	4 915	1 452	1 211
Psykologian	879	138	122	812	143	130
Terveydenhuollon	335	186	156	405	239	216
Oikeustieteellinen	2 975	458	466	2 909	448	480
Kauppatieteellinen	7 086	1 504	1 405	6 560	1 512	1 440
Luonnontieteellinen	4 708	4 865	1 772	4 379	4 996	1 935
Maatalous-metsätieteellinen	1 628	344	320	1 604	357	338
Teknillistieteellinen	4 574	2 457	2 207	4 364	2 575	2 308
Lääketieteellinen	1 333	478	404	1 639	483	412
Hammaslääketieteellinen	296	147	125		142	121
Eläinlääketieteellinen	205	44	37	200	43	40
Farmasian	539	309	243	451	302	249
Yhteensä	47 658	17 710	12 815	45 621	18 161	13 349

1) Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan korkeakoulun, ei koulutusalan, kannalta uusia opiskelijoita.

2) Kasvatustieteellisen opintoalan lukumääriin on laskettu mukaan myös korkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutus sekä opettajien erilliset kasvatustieteelliset opinnot.

2. Korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 opintoaloittain

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Syyslukukausi					
	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Teologinen	1 513	1 567	1 623	1 685	1 731	1 766
Humanistinen	15 409	15 665	15 919	16 571	17 122	17 865
Taideteollinen	862	875	881	862	757	934
Musiikin	779	783	871	929	980	1 108
Teatterialan	110	127	133	140	161	195
Kasvatustieteellinen 1)	8 144	8 389	8 297	8 267	8 452	8 730
Liikuntatieteellinen	421	472	506	533	477	499
Yhteiskuntatieteellinen	8 483	8 936	9 147	9 244	9 507	10 051
Psykologian	1 189	1 191	1 232	1 198	1 294	1 351
Terveydenhuollon 2)				317	513	711
Oikeustieteellinen	3 972	4 013	4 038	4 067	4 019	4 074
Kauppatieteellinen	9 614	9 527	9 428	9 149	9 472	9 865
Luonnontieteellinen	13 102	12 958	12 997	13 117	13 146	13 531
Maatalous-metsätieteellinen	2 290	2 414	2 482	2 606	2 711	2 775
Teknillistieteellinen	14 296	14 566	14 686	15 144	15 969	16 579
Lääketieteellinen	3 689	3 662	3 665	3 609	3 631	3 702
Hammaslääketieteellinen	1 054	1 072	1 068	1 013	986	931
Eläinlääketieteellinen	249	257	261	283	291	290
Farmasian	850	1 014	1 008	982	1 011	1 030
Yhteensä	86 026	87 488	88 242	89 716	92 230	95 987

1) Kasvatustieteellisen opintoalan lukumäärät sisältävät myös korkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksen sekä opettajien erilliset kasvatustieteelliset opinnot.

2) Eräitä terveydenhuollon tutkintoja koskeva asetusta tuli voimaan 1.9.1984. Tästä lähtien terveydenhuollon koulutusta ei lueta yhteiskuntatieteelliseen alaan, vaan katsotaan omaksi opintoalaksi.

3. Korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 korkeakouluittain

Korkeakoulu	Syyslukukausi					
	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Helsingin yliopisto	23 916	24 147	24 267	24 839	25 167	25 758
Turun yliopisto	8 951	8 738	8 753	8 923	9 114	9 412
Åbo Akademi	3 902	3 912	4 052	4 211	4 375	4 414
Oulun yliopisto	7 142	7 251	7 281	7 587	7 669	8 055
Tampereen yliopisto	8 577	8 902	8 976	9 073	9 183	9 749
Jyväskylän yliopisto	6 043	6 161	6 257	6 370	6 457	6 685
Teknillinen korkeakoulu	7 855	8 074	7 966	8 202	8 667	8 806
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	249	257	261	283	291	290
Helsingin kauppakorkeakoulu	3 625	3 514	3 109	2 859	3 099	3 213
Svenska handelshögskolan	1 559	1 609	1 629	1 562	1 644	1 714
Turun kauppakorkeakoulu	1 335	1 361	1 412	1 442	1 463	1 518
Vaasan korkeakoulu	1 314	1 434	1 534	1 569	1 614	1 745
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	1 164	1 252	1 366	1 426	1 519	1 609
Tampereen teknillinen korkeakoulu	2 908	2 840	2 926	2 980	3 166	3 463
Kuopion yliopisto	1 590	1 773	1 913	1 843	2 116	2 212
Joensuun yliopisto	3 315	3 533	3 541	3 724	3 803	3 938
Lapin korkeakoulu	482	621	789	907	1 000	1 184
Sibelius-Akatemia	779	783	871	929	980	1 108
Taideteollinen korkeakoulu	862	875	881	862	757	934
Teatterikorkeakoulu	93	111	117	125	146	180
Svenska social- och kommunal- högskolan 1)	365	340	341	-	-	-
Yhteensä	86 026	87 488	88 242	89 716	92 230	95 987

1) Svenska social- och kommunalhögskolan liitettiin Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan 1.8.1984 alkaen.

4. Uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 opintoaloittain

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Syyslukukausi					
	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Teologinen	179	198	212	180	210	190
Humanistinen	2 495	1 947	2 020	2 137	2 079	2 165
Taideteollinen	129	143	148	125	116	153
Musiikin	127	133	155	148	177	142
Teatterialan	43	34	52	33	54	52
Kasvatustieteellinen 1)	1 742	1 736	1 731	1 614	1 675	1 693
Liikuntatieteellinen	75	81	89	81	63	74
Yhteiskuntatieteellinen	1 066	1 206	1 243	1 548	1 184	1 211
Psykologian	116	124	129	113	122	130
Terveystieteellinen 2)				101	156	216
Oikeustieteellinen	561	528	491	493	466	480
Kauppatieteellinen	1 386	1 317	1 475	1 389	1 405	1 440
Luonnontieteellinen	1 811	1 751	1 863	1 864	1 772	1 935
Maatalous-metsätieteellinen	295	316	314	325	320	338
Teknillistieteellinen	1 879	1 894	1 879	2 078	2 207	2 308
Lääketieteellinen	381	427	418	425	404	412
Hammaslääketieteellinen	149	130	133	135	125	121
Eläinlääketieteellinen	46	47	39	41	37	40
Farmasian	220	257	237	274	243	249
Yhteensä	12 700	12 269	12 628	13 104	12 815	13 349

1) Kasvatustieteellisen opintoalan lukumäärät sisältävät myös korkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksen sekä opettajien erilliset kasvatustieteelliset opinnot.

2) Eräitä terveydenhuollon tutkintoja koskeva asetusta tuli voimaan 1.9.1984. Tästä lähtien terveydenhuollon koulutusta ei lueta yhteiskuntatieteelliseen koulutukseen, vaan katsotaan omaksi opintoalaksi.

5. Uudet korkeakouluopiskelijat syyslukukausina 1981 - 1986 korkeakouluittain

Korkeakoulu	Syyslukukausi					
	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Helsingin yliopisto	3 087	2 841	2 839	3 250	2 749	2 909
Turun yliopisto	1 311	1 200	1 211	1 223	1 210	1 253
Åbo Akademi	545	530	672	655	647	574
Oulun yliopisto	1 038	1 014	1 042	1 103	1 053	1 211
Tampereen yliopisto	1 307	1 148	1 177	1 190	1 169	1 270
Jyväskylän yliopisto	1 026	1 027	1 086	1 124	1 147	1 156
Teknillinen korkeakoulu	892	914	893	1 017	1 075	1 072
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	46	47	39	41	37	40
Helsingin kauppakorkeakoulu	403	414	459	418	408	420
Svenska handelshögskolan	275	265	288	271	303	280
Turun kauppakorkeakoulu	207	202	201	203	214	226
Vaasan korkeakoulu	241	267	301	286	290	313
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	251	247	245	254	289	311
Tampereen teknillinen korkeakoulu	432	456	434	456	519	572
Kuopion yliopisto	339	375	346	395	426	421
Joensuun yliopisto	761	734	717	678	702	719
Lapin korkeakoulu	182	210	242	234	244	255
Sibelius-Akatemia	127	133	155	148	177	142
Taideteollinen korkeakoulu	129	143	148	125	116	153
Teatterikorkeakoulu	28	34	52	33	40	52
Svenska social- och kommunal- högskolan 1)	73	68	81			
Yhteensä	12 700	12 269	12 628	13 104	12 815	13 349

1) Svenska social- och kommunalhögskolan liitettiin Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan 1.8.1984 alkaen.

6. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 opintoaloittain

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Kaikki opiskelijat		Uudet opiskelijat	
	Yhteensä	Muutos edellisestä sl:sta %	Yhteensä	Muutos edellisestä sl:sta %
Teologinen	1 766	+ 2,0	190	- 9,5
Humanistinen	17 865	+ 4,3	2 165	+ 4,1
Taideteollinen	934	+23,4	153	+31,9
Musiikin	1 108	+13,1	142	-19,8
Teatterialan	195	+21,1	52	- 3,7
Kasvatustieteellinen	8 730	+ 3,3	1 693	+ 1,1
Liikuntatieteellinen	499	+ 4,6	74	+17,5
Yhteiskuntatieteellinen	10 051	+ 5,7	1 211	+ 2,3
Psykologian	1 351	+ 4,4	130	+ 6,6
Terveystieteellinen	711	+38,6	216	+38,5
Oikeustieteellinen	4 074	+ 1,4	480	+ 3,0
Kauppatieteellinen	9 865	+ 4,1	1 440	+ 2,5
Luonnontieteellinen	13 531	+ 2,9	1 935	+ 9,2
Maatalous-metsätieteellinen	2 775	+ 2,4	338	+ 5,6
Teknillistieteellinen	16 579	+ 3,8	2 308	+ 4,6
Lääketieteellinen	3 702	+ 2,0	412	+ 2,0
Hammaslääketieteellinen	931	- 5,6	121	- 3,2
Eläinlääketieteellinen	290	- 0,3	40	+ 8,1
Farmasian	1 030	+ 1,9	249	+ 2,5
Yhteensä	95 987	+ 4,1	13 349	+ 4,2

Suhteellisesti eniten edelliseen syyslukukauteen nähden opiskelijamäärä kasvoi terveydenhuollon koulutuksessa. Syyslukukaudella 1986 alkoivat uudet terveydenhuollon opettajan koulutusohjelmat Helsingin, Turun ja Oulun yliopistoissa.

Taideteollisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden määrä kasvoi myös selvästi, koska uusia opiskelijoita aloitti 32 % edellisvuotista enemmän.

Teatterialan koulutuksen opiskelijamäärän vaihtelu on seurausta siitä, että Tampereen yliopiston teatterialan koulutukseen ja Teatterikorkeakoulun ruotsinkieliseen osastoon otetaan opiskelijoita vain määrävuosina.

Myös musiikin alan opiskelijoiden määrän vaihteluun vaikuttaa musiikinopettajien poikkeuskoulutus-kurssien järjestäminen tiettyinä vuosina.

7. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 korkeakouluittain

Korkeakoulu	Kaikki opiskelijat		Uudet opiskelijat		Jatkotutkintoa suorittavat	
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Helsingin yliopisto	25 758	57,9	2 909	58,2	2 890	54,6
Turun yliopisto	9 412	59,9	1 253	63,6	819	48,0
Abo Akademi	4 414	57,6	574	56,3	393	37,2
Oulun yliopisto	8 055	47,7	1 211	51,6	596	36,4
Tampereen yliopisto	9 749	61,1	1 270	60,9	604	44,4
Jyväskylän yliopisto	6 685	63,7	1 156	63,7	247	42,9
Teknillinen korkeakoulu	8 806	16,7	1 072	19,4	1 326	15,5
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	290	75,5	40	82,5	1	100,0
Helsingin kauppakorkeakoulu	3 213	44,3	420	52,4	217	41,0
Svenska handelshögskolan	1 714	42,3	280	42,9	79	27,8
Turun kauppakorkeakoulu	1 518	47,1	226	54,0	70	30,0
Vaasan korkeakoulu	1 745	50,9	313	47,9	51	29,5
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	1 609	15,2	311	18,0	78	16,7
Tampereen teknillinen korkeakoulu	3 463	12,9	572	15,0	290	6,6
Kuopion yliopisto	2 212	61,8	421	73,9	450	44,9
Joensuun yliopisto	3 938	62,4	719	63,4	227	48,5
Lapin korkeakoulu	1 184	49,6	255	55,7	42	31,0
Sibelius-Akatemia	1 108	54,3	142	58,5	13	23,1
Taideteollinen korkeakoulu	934	63,5	153	67,3	47	80,9
Teatterikorkeakoulu	180	47,2	52	50,0	-	-
Yhteensä	95 987	51,0	13 349	52,9	8 440	41,1

8. Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1986 opintoaloittain sukupuolen mukaan

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Kaikki opiskelijat		Uudet opiskelijat		Jatkotutkintoa suorittavat	
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Teologinen	1 766	46,6	190	48,9	237	33,8
Humanistinen	17 865	75,7	2 165	75,4	1 286	68,1
Taideteollinen	934	63,5	153	67,3	47	80,9
Musiikin	1 108	54,3	142	58,5	13	23,1
Teatterialan	195	47,2	52	50,0	-	-
Kasvatustieteellinen	8 730	71,0	1 693	71,9	380	66,1
Liikuntatieteellinen	499	48,3	74	50,0	20	55,0
Yhteiskuntatieteellinen	10 051	56,5	1 211	58,2	799	40,4
Psykologian	1 351	72,4	130	73,1	186	60,2
Terveystieteellinen	711	94,0	216	95,4	78	85,9
Oikeustieteellinen	4 074	41,9	480	46,2	399	39,6
Kauppatieteellinen	9 865	43,2	1 440	45,4	481	33,5
Luonnontieteellinen	13 531	43,1	1 935	43,1	1 743	42,9
Maatalous-metsätieteellinen	2 775	46,2	338	45,9	266	42,5
Teknillistieteellinen	16 579	15,8	2 308	18,0	1 906	14,0
Lääketieteellinen	3 702	57,4	412	58,7	408	32,8
Hammaslääketieteellinen	931	70,7	121	73,6	74	62,2
Eläinlääketieteellinen	290	75,5	40	82,5	1	100,0
Farmasian	1 030	84,0	249	88,4	116	69,0
Yhteensä	95 987	51,0	13 349	52,9	8 440	41,1

Jatkotutkintoa suorittaviin on laskettu mukaan lisensiaatin (lukuunottamatta lääket., hammaslääket. ja eläinlääket. lis.) ja tohtorin tutkintoa sekä ammatillisia jatkotutkintoja (erikoislääkäri ja erikoishammaslääkäri) suorittavat. Erikoislääkäriin tutkintoa suorittavia oli yhteensä 41 ja erikoishammaslääkäriin tutkintoa suorittavia 10.

9. Korkeakouluopiskelijat korkeakoulun sijaintiläänin ja korkeakoulun mukaan sekä korkeakoulun sijaintiläänistä kotoisin olevien opiskelijoiden osuudet syyslukukaudella 1986

Korkeakoulun sijaintilääni Korkeakoulu	Kaikki opiskelijat yhteensä	% opiskeli- joiden ko- konaismää- rystä	Korkeakoulun sijainti- läänistä kotoisin ole- vien opiskelijoiden osuudet, %	
			kaikista opiskeli- joista	uusista opiskeli- joista
Uudenmaan lääni	41 403	43,1	65,0	59,1
Helsingin yliopisto	25 487	26,5	62,1	57,2
Teknillinen korkeakoulu	8 806	9,2	67,9	57,6
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	290	0,3	43,8	45,0
Helsingin kauppakorkeakoulu	3 213	3,3	76,9	71,2
Svenska handelshögskolan	1 476	1,5	91,7	91,9
Sibelius-Akatemia	1 017	1,1	47,2	43,4
Taideteollinen korkeakoulu	934	1,0	58,7	46,4
Teatterikorkeakoulu	180	0,2	58,9	46,2
Turun ja Porin lääni	14 758	15,4	56,3	51,8
Turun yliopisto	9 412	9,8	63,7	60,2
Åbo Akademi	3 816	4,0	37,4	27,3
Turun kauppakorkeakoulu	1 518	1,6	58,8	54,0
Sibelius-Akatemia	12	0,0	25,0	-
Hämeen lääni	13 212	13,8	47,0	45,2
Tampereen yliopisto	9 749	10,2	46,8	45,0
Tampereen teknillinen korkeakoulu	3 463	3,6	47,5	45,8
Kymen lääni	1 880	2,0	35,0	30,9
Helsingin yliopisto (Kouvolan käänt.koul.lts)	271	0,3	31,0	34,6
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	1 609	1,7	35,7	30,2
Mikkelin lääni	814	0,8	28,6	32,5
Joensuun yliopisto (Savonlinnan opett.koul.lts ja käänt.koul.lts)	814	0,8	28,6	32,5

9. jatkuu ...

Korkeakoulun sijaintilääni Korkeakoulu	Kaikki opiskelijat		Korkeakoulun sijainti- läänistä kotoisin ole- vien opiskelijoiden osuudet, %	
	yhteensä	% opiskeli- joiden ko- konaismää- rystä	kaikista opiskeli- joista	uusista opiskeli- joista
Pohjois-Karjalan lääni	3 124	3,2	45,7	32,6
Joensuun yliopisto	3 124	3,2	45,7	32,6
Kuopion lääni	2 277	2,4	47,3	44,2
Kuopion yliopisto	2 212	2,3	47,9	45,1
Sibeliuss-Akatemia	65	0,1	26,2	15,4
Keski-Suomen lääni	6 685	7,0	33,3	22,1
Jyväskylän yliopisto	6 685	7,0	33,3	22,1
Vaasan lääni	2 581	2,7	49,1	41,8
Åbo Akademi (pedagogiska fak.)	598	0,6	61,5	53,7
Svenska handelshögskolan	238	0,3	83,6	80,7
Vaasan korkeakoulu	1 745	1,8	40,1	30,0
Oulun lääni	8 069	8,4	57,6	51,0
Oulun yliopisto	8 055	8,4	57,5	51,0
Sibeliuss-Akatemia	14	0,0	85,7	-
Lapin lääni	1 184	1,2	50,3	45,9
Lapin korkeakoulu	1 184	1,2	50,3	45,9
Yhteensä	95 987	100,0	55,8	48,6

Opiskelijan kotiläänillä tarkoitetaan läänää, johon kuuluvassa kunnassa opiskelija oli henkikirjoitettuna, eli jossa oli hänen kotipaikkansa tammikuun 1 päivänä 1986.

10. Perustutkintoa syyslukukaudella 1986 suorittavat opiskelijat kirjoillaoloajan mukaan opintoaloittain

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Perustut- kintoa		Opiskeluvuosi			
	opiskele- vat yht.	Opiskelu- yhteensä %	1. - 5. %	6. - 7. %	8. - 9. %	10. - %
Teologinen	1 529	100,0	59,1	18,2	10,1	12,6
Humanistinen	15 319	100,0	57,3	17,6	7,7	17,4
Taideteollinen	819	100,0	71,0	16,5	7,9	4,6
Musiikin	1 014	100,0	69,1	20,3	7,2	3,4
Teatterialan	195	100,0	94,9	5,1	-	-
Kasvatustieteellinen	6 858	100,0	73,4	12,4	5,3	8,9
Liikuntatieteellinen	476	100,0	71,8	15,8	7,6	4,8
Yhteiskuntatieteellinen	7 574	100,0	56,6	15,1	9,0	19,3
Psykologian	1 088	100,0	55,7	17,5	9,6	17,2
Terveystieteellinen	633	100,0	89,9	3,8	1,9	4,4
Oikeustieteellinen	3 269	100,0	64,2	18,6	7,4	9,8
Kauppätieteellinen	9 378	100,0	71,1	15,7	8,2	5,0
Luonnontieteellinen	10 811	100,0	62,7	16,8	7,0	13,5
Maatalous-metsätieteellinen	2 509	100,0	63,9	18,9	9,2	8,0
Teknillistieteellinen	14 673	100,0	63,3	18,7	8,6	9,4
Lääketieteellinen	3 290	100,0	67,5	23,5	5,3	3,7
Hammaslääketieteellinen	850	100,0	74,2	17,9	4,6	3,3
Eläinlääketieteellinen	289	100,0	69,9	23,9	4,1	2,1
Farmasian	342	100,0	64,0	19,9	6,4	9,7
Yhteensä	80 916	100,0	63,9	17,0	7,6	11,5

Opiskeluvuodella tarkoitetaan tässä korkeakouluun kirjoihintulolukuvuodesta laskettua aikaa siten, että syyslukukaudella 1986 on meneillään:

1. opiskeluvuosi, kun kirjoihintulo = sl. 86
2. = lv. 85/86
3. = lv. 84/85
4. = lv. 83/84
5. = lv. 82/83
6. = lv. 81/82
7. = lv. 80/81
8. = lv. 79/80
9. = lv. 78/79
10. tai useampi = lv. 77/78 tai aikaisempi.

Opiskeluvuosiin sisältyvät läsnä- ja poissaololukukaudet.

11. Korkeakouluissa lukuvuosina 1980/81 - 1985/86 suoritettut tutkinnot korkeakouluittain

Korkeakoulu	Lukuvuosi					
	1980/81	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Helsingin yliopisto	2 894	2 633	2 564	2 531	2 501	2 527
Turun yliopisto	1 264	1 161	1 269	1 128	1 065	813
Åbo Akademi	462	394	395	411	470	381
Oulun yliopisto	1 085	1 011	1 038	1 001	856	760
Tampereen yliopisto	1 109	943	958	937	938	867
Jyväskylän yliopisto	1 114	998	971	911	920	707
Teknillinen korkeakoulu	688	684	683	682	661	746
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	60	33	40	20	39	50
Helsingin kauppakorkeakoulu	324	245	267	519	260	282
Svenska handelshögskolan	98	124	131	247	134	130
Turun kauppakorkeakoulu	143	137	124	127	183	143
Vaasan korkeakoulu	141	77	103	146	181	183
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	54	102	91	111	116	134
Tampereen teknillinen korkeakoulu	285	260	304	286	306	302
Kuopion yliopisto	240	225	228	237	307	315
Joensuun yliopisto	564	502	457	466	400	359
Lapin korkeakoulu	50	6	20	65	84	86
Sibeliuksen Akatemia	262	273	231	183	163	182
Taideteollinen korkeakoulu 1)	114	88	97	139	50	44
Teatterikorkeakoulu	7	16	22	9	6	-
Svenska social- och kommunal-högskolan 2)	60	73	63	27	-	-
Yhteensä	11 018	9 985	10 056	10 183	9 640	9 011

1) Tilastoon eivät sisälly Taideteollisen korkeakoulun koulutuskeskuksessa suoritettut tutkinnot lukuvuodesta 1984/85 lähtien.

2) Svenska social- och kommunalhögskolan liitettiin Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan 1.8.1984 alkaen.

12. Korkeakouluissa lukuvuosina 1983/84 - 1985/86 suoritettut tutkinnot opintoaloittain

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Lukuvuosi		
	1983/84	1984/85	1985/86
Teologinen	120	169	122
Humanistinen	1 323	1 189	1 048
Taideteollinen	139	50	44
Musiikin	183	163	182
Teatterialan	9	19	1
Kasvatustieteellinen	1 463	1 430	1 141
Liikuntatieteellinen	54	69	45
Yhteiskuntatieteellinen	802	834	735
Psykologian	143	128	144
Terveystieteellinen 1)		24	42
Oikeustieteellinen	507	536	499
Kauppätieteellinen	1 224	968	932
Luonnontieteellinen	1 538	1 366	1 298
Maatalous-metsätieteellinen	275	272	326
Teknillistieteellinen	1 319	1 305	1 406
Lääketieteellinen	659	594	619
Hammaslääketieteellinen	183	211	164
Eläinlääketieteellinen	20	39	50
Farmasian	222	274	213
Yhteensä	10 183	9 640	9 011

1) Eräitä terveydenhuollon tutkintoja koskeva asetusta tuli voimaan 1.9.1984. Tästä lähtien terveydenhuollon koulutusta ei lueta yhteiskuntatieteelliseen alaan, vaan katsotaan omaksi opintoalaksi.

Korkeakoulujen tutkinnonuudistuksen yhteydessä tutkintorakenne muuttui siten, että alempia korkeakoulututkintoja lakkautettiin (esim. hum. kand., luonnont. kand.) tai muutettiin perustutkintotasoiseksi (esim. ekonomi). Tämä näkyy 1980-luvulla tutkintojen määrän laskuna. (Huom. erityisesti humanistinen, kasvatustieteellinen, kauppätieteellinen ja luonnontieteellinen koulutus.)

13. Korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritettut tutkinnot opintoalan ja tutkinnon asteen mukaan

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Tutkin- toja yhteensä	Perustut- kintoa alempia tutkin- toja	Perustutkintoja yhteen- sä	Perustutkintoja näistä uuden tutk. järj:n mukaan %	Jatkotutkintoja lis.	tri
Teologinen	122	-	110	66,4	5	7
Humanistinen	1 048	310	666	16,1	49	23
Taideteollinen	44	-	44	93,2	-	-
Musiikin	182	109	73	56,2	-	-
Teatterialan	1	1	-	-	-	-
Kasvatustieteellinen	1 141	418	700	66,0	17	6
Liikuntatieteellinen	45	2	41	80,5	1	1
Yhteiskuntatieteellinen	735	307	382	45,8	26	20
Psykologian	144	28	97	26,8	13	6
Terveystieteellinen	42	-	41	100,0	-	1
Oikeustieteellinen	499	74	405	91,6	15	5
Kauppatieteellinen	932	15	896	94,4	15	6
Luonnontieteellinen	1 298	328	773	18,1	121	76
Maatalous-metsätieteellinen	326	-	298	54,4	13	15
Teknillistieteellinen	1 406	-	1 279	64,2	87	40
Lääketieteellinen	619	-	527	98,5	-	92
Hammaslääketieteellinen	164	-	152	98,7	-	12
Eläinlääketieteellinen	50	-	47	93,6	-	3
Farmasian	213	145	60	98,3	4	4
Yhteensä	9 011	1 737	6 591	62,4	366	317

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen lisensiaattitutkinnot on laskettu perustutkintoihin.

14. Naisten osuus korkeakouluissa lukuvuonna 1985/86 suoritetuista tutkinnoista opintoalan ja tutkinnon asteen mukaan

Tutkintoasetusten mukainen opintoala	Tutkin- toja yhteen- sä	Tutkinnoista naisten suorittamia yhteensä	tutkinnon aste			
			perus- tutk. alempia tutkin- toja	perus- tutkin- toja	jatkotutkintoja lis.	tri
		%	%	%	%	%
Teologinen	122	39,3	-	40,0	60,0	14,3
Humanistinen	1 048	72,8	72,6	75,4	49,0	52,2
Taideteollinen	44	79,5	-	79,5	-	-
Musiikin	182	58,2	56,9	60,3	-	-
Teatterialan	1	100,0	100,0	-	-	-
Kasvatustieteellinen	1 141	71,4	76,8	68,7	41,2	100,0
Liikuntatieteellinen	45	51,1	100,0	48,8	100,0	0,0
Yhteiskuntatieteellinen	735	55,9	66,1	51,8	26,9	15,0
Psykologian	144	66,7	75,0	67,0	53,8	50,0
Terveystieteellinen	42	92,9	-	95,1	-	0,0
Oikeustieteellinen	499	38,3	39,2	38,3	40,0	20,0
Kauppatieteellinen	932	44,5	46,7	45,0	26,7	16,7
Luonnontieteellinen	1 298	46,0	50,6	48,5	33,1	21,1
Maatalous-metsätieteellinen	326	45,4	-	47,3	23,1	26,7
Teknillistieteellinen	1 406	14,7	-	14,9	13,8	7,5
Lääketieteellinen	619	53,8	-	58,3	-	28,3
Hammaslääketieteellinen	164	69,5	-	70,4	-	58,3
Eläinlääketieteellinen	50	82,0	-	80,9	-	100,0
Farmasian	213	87,8	92,4	80,0	75,0	50,0
Yhteensä	9 011	50,7	67,4	48,4	32,0	27,8

15. Korkeakouluopettajien virat ja toimet 31.12.1986 korkeakoulun mukaan

Korkeakoulu	Yhteensä	Prof.	Apul. prof.	Leht.	Yli- ass.	Ass.	Tuntiopetus v. 1986 1)	
							päät. tunti- op.	muu tunti- op.
Helsingin yliopisto	1 774	261	174	324	33	586	134	262
Turun yliopisto	762	103	96	190	26	234	42	71
Åbo Akademi	307	57	26	68	21	74	16	45
Oulun yliopisto	817	104	86	145	34	248	93	107
Tampereen yliopisto	564	71	57	198	21	96	36	85
Jyväskylän yliopisto	530	50	59	154	26	112	65	64
Teknillinen korkeakoulu	585	89	57	22	51	168	24	174
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	50	11	2	-	20	9	-	8
Helsingin kauppakorkeakoulu	153	25	14	48	9	32	5	20
Svenska handelshögskolan	94	11	12	22	18	18	3	10
Turun kauppakorkeakoulu	65	9	7	19	4	12	4	10
Vaasan korkeakoulu	105	12	11	31	7	13	14	17
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	140	16	14	18	10	37	11	34
Tampereen teknillinen korkeakoulu	262	33	33	14	26	74	30	52
Kuopion yliopisto	280	42	24	53	24	66	26	45
Joensuun yliopisto	340	22	35	128	5	34	50	66
Lapin korkeakoulu	108	13	11	22	-	9	9	44
Sibelius-Akatemia	284	12	-	129	-	-	20	123
Taideteollinen korkeakoulu	146	4	7	32	-	4	32	67
Teatterikorkeakoulu	59	2	-	19	-	1	16	21
Yhteensä	7 425	947	725	1 636	335	1 827	630	1 325
Muutos 1985 - 1986 %	+ 3,6	+ 2,9	+ 1,8	+ 3,5	+15,1	- 1,0	+ 7,3	+ 7,5
Muutos 1981 - 1986 %	+14,7	+12,7	+11,9	+17,1	+59,5	- 3,6		+32,0

1) Tuntiopetus on muutettu laskennallisiksi opettajanviroiksi. Päätoimiset tuntiopettajat on laskettu lukumääränsä mukaisesti ja jäljelle jäävä tuntiopetusmääräraha on jaettu assistenttien vuosipalkkaa ja kalliinpaikanlisää vastaavalla summalla (65 000 mk).

Koulutus- ja tutkimustilastot 1988

Koulutus ja tutkimus -sarja, Tuote nro 9572, koko sarja (9 tuotetta, 28 julkaisua) 390 mk

Peruskoulut, Tuote nro 9158, 50 mk

Peruskoulut 1987
Peruskoulut kunnittain syyslukukaudella 1988
Peruskoulu- ja lukioasteen oppilaitosten menot 1986

Lukiot, Tuote nro 9157, 30 mk

Lukiot 1987
Lukiot syyslukukaudella 1988

Ammatilliset oppilaitokset, Tuote nro 9155, 65 mk

Ammatilliset oppilaitokset 1987
Ammatillisten oppilaitosten oppilasmäärä syyslukukaudella 1988
Ammatillisten oppilaitosten oppilaisiksi otetut ja oppilaat 1987
Ammatillisten oppilaitosten opintolinjoilla keskeyttäneet 1987
Ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettavat tutkinnot 1987
Arvio ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettavista tutkinnoista kevätlukukaudella 1988
Työllisyyskurssin suorittaneet 1987

Aikuiskoulutus, Tuote nro 9560, 50 mk

Korkeakoulujen aikuiskoulutus 1987
Kesäyliopistojen aikuiskoulutus 1987

Korkeakoulut, Tuote nro 9156, 68 mk

Korkeakoulut 1986
Korkeakoulut 1987
Korkeakouluihin hakeneet ja hyväksytyt 1988
Korkeakouluopiskelijat syyslukukaudella 1988
Korkeakouluissa suoritettavat tutkinnot 1987
Korkeakouluhenkilöstö 1987

Väestön koulutus, Tuote nro 9336, 45 mk

Väestön koulutusrakenteen kunnittain 31.12.1986

Tiede ja teknologia, Tuote nro 9334, 75 mk

Tutkimus- ja kehittämistoiminta 1981 - 1988
Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987
Julkisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987
Korkeakoulujen tutkimustoiminta 1987
Yritysten aineettomat investoinnit 1987

Pojat ja tytöt koulussa 1987, Tuote nro 9561, 15 mk

Oppilaitokset 1987, Tuote nro 9571, 65 mk

Sisältää oppilaitostyyppiluokituksen

Koulutusluokitus

Koulutusluokitus 31.12.1986, Tuote nro 9525, 60 mk
Sisältää henkilöstön koulutuskoodisovelluksen (VHS 1025)

Utbildningsklassificering 31.12.1986,
Tuote nro 9562, 60 mk
Innehåller personalens utbildningskoder (VHS 1025)

Liite 1. ISCED-avain, Tuote nro 9563, 35 mk,
Koulutusluokituksen ja Unescon kansainvälisen
koulutusluokituksen välinen koodiavain 31.12.1986

Liite 2. Opintoala- ja -asteavain, Tuote nro 9564, 55 mk,
Koulutusluokituksen ja opetushallinnon opintoala- ja
-asteuokituksen välinen koodiavain 31.12.1986

Väestön tutkinto- ja koulutusrakente-ennuste 1985-2000

Tutkimuksia 1988:1, Tuote nro 9354, 50 mk

Taulukkopaketit

Lukiokohtaiset taulukot syyslukukaudelta 1988,
Tuote nro 9332, 45 mk

Yrityssektorin tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987,
Tuote nro 9568, 80 mk

Julkisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminta 1987,
Tuote nro 9569, 80 mk

Korkeakoulujen tutkimustoiminta 1987,
Tuote nro 9570, 80 mk

Muut taulukot eri tilauksesta koulutus- ja tutkimustilastotoimistosta

Aikaisemmin laadittuja tilastoja

Koulutieto 1986, Tuote nro 8989, 10 mk, Taskukoossa
perustiedot koululaitoksesta

Oppilaiden ikä vuonna 1985, Tilastotiedotus KO 1987:5,
Tuote nro 9333, 20 mk

Oppilaiden sosiaalinen tausta 1980, Tutkimuksia nro 111,
Helsinki 1984, Tuote nro 9279, 18 mk

Aikuiskoulutukseen osallistuminen 1980, Tutkimuksia nro
92, Helsinki 1983, Tuote nro 9125, 27 mk

Participation in Adult Education 1980, Studies no. 92,
Helsinki 1984, Tuote nro 9125, 27 mk

Tiede ja teknologia 1987, Tuote nro 9335, 58 mk,
Julkaisussa kuvataan tieteen ja tekniikan kehitystä eri
indikaattoreilla

Science and Technology, Tuote nro 9492, 58 mk

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus/markkinointi, puh. (90) 17341, PL 504, 00101 Helsinki

Tiedustelut: Puh. (90) 58001/Koulutus- ja tutkimustilastotoimisto, PL 770, 00101 Helsinki,
puh. (90) 17341 toukokuusta 1988 lähtien

Korkeakoulut 1986

Runsa kolmasosa ylioppilaista pääsee korkeakouluun, ylioppilasvuote-
naan arviolta 13 %.

Joka kymmenes 20–24-vuotias on korkeakouluopiskelija, naisista
miehiä useampi.

Miten korkeakoululaitos on kehittynyt 1980-luvulla? Miten korkeakou-
lumaailmassa on toteutunut sukupuolten välinen ja alueellinen tasa-
arvo?

Ovatko keskeyttämisten määrät lisääntyneet?

Mm. näihin kysymyksiin pyrkivät korkeakoulutilaston numerot vastaa-
maan.

SVT Suomen Virallinen Tilasto

Summary: Higher Education 1986,
page 5

Hinta

30,-

ISSN 0784-8242
= Koulutus ja tutkimus
ISSN 0785-0689